

BYZANTINΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 1950-2000

Ηλ. Παρασκευοπούλου-Ηλ. Ταξίδης-Λ. Αμπελαργά

- Adam-Belene P.**, et al., Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης: Η στρωματογραφία και τα κινητά ευρήματα, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10B (1996) 501-531
- Adziewski K.**, Potčinuvanje na Makedonija od strana na Teodor I Angel I formiranje na Solunskoto carstvo (Die Eroberung Mazedoniens von Theodor I. Angelos und die Entstehung des Kaiserreiches von Thessalonike) (slavomaked.) Istorija-spisanie na soj. na drustv. Na istoričarite na SR Makedonija 18/1-2 (1982) 121-133
- Ahrweiler H.**, Philadelphie et Thessalonique au X^{IV}e siècle: à propos de Jean Monomaque. Philadelphie et autres études. [Byzantina Sorbonensia, 4] Paris 1984, 9-16
- Ammann A. M.**, Le titre primitif de l'Église de Saint-Georges à Salonique (une hypothèse). OCP 22 (1956) 59-67
- Anagnostakes I.** (Iustinos), Οι Θεσσαλονικείς όσιοι Συμεών και Θεόδωρος, πρώτοι κατοικήτορες του Άθω και της Πανελλάδος πολιούχοι, [Αγιορειτικά τετράδια 4], Thessalonike 1985
- Anastasiu I. E.**, Η παιδεία στη Θεσσαλονίκη τον ιδ' αιώνα, Βυζαντινά 13 (1985) 909-921
- Anastasiu I. E.**, Σύντομη Ιστορία της Εκκλησίας της Θεσσαλονίκης, Νέα Εστία 118/1403 (1985) 315-323
- Anastassiadis A. J.-Kissas S.-Velenis G.** et al., Thessaloniki, The Dictionary of Art 30, 716-726
- Angelopoulos A.**, Η εξαρχία Θεσσαλονίκης. Πανεπιστημιακά παραδόσεις διοικητικής και εκκλησιαστικής ιστορίας της πόλεως από της ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα. Thessalonike 1980
- Angelopoulos A.**, Εκκλησιαστική ιστορία. Η Εκκλησία Θεσσαλονίκης. Διαχρονική πνευματική ακτινοβολία της πόλεως στη Χερσόνησο του Αίμου ως Εξαρχίας, Βικαριάτου και Μητροπόλεως, Thessalonike 1984
- Angelopoulos A.**, Η εξαρχία της Θεσσαλονίκης και η Β' Οικουμενική Σύνοδος του 381 εις Κωνσταντινούπολιν. Τιμητικό Αφιέρωμα στον καθηγητή Ιωάννη Ορ. Καλογήρου. [Επιστ. Επετ. της Θεολ. Σχολ., Πανεπ. Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικής], Thessalonike 1992, 191-203
- Angelopoulos A.**, Η Χριστιανική Θεσσαλονίκη προϊσταμένη του Ιλλυρικού (50 μ. Χ.-395 μ.Χ.). Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ.Χ.), ΚΕ' Δημήτρια. Δ' επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης 10], Thessalonike 1992, 107-116
- Αφιέρωμα** στη Θεσσαλονίκη, Εικοσιτρείς αιώνες Θεσσαλονίκης = Νέα Εστία 118 (1985), τευχ. 1403
- Asimakopulu-Atzaka P.**, Πέντε ψηφιδωτά δαπέδου του Μουσείου Θεσσαλονίκης, Βυζαντινά 4 (1972) 253-278
- Astreinidu P.-Katsanika E.**, Πρώτες παρατηρήσεις στη θεμελίωση και στις ρηγματώσεις της Αγίας Σοφίας. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του

διεθνούς συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 91-104

- Babić G.**, Mihailo Proelevisis, solunski slikar rannog XIV veka, Zograf 12 (1981) 59-61
- Bakalakes G.**, ΠΑΥΣΙΑΥΠΙΟΣ von Thessalonike. Beiträge und Bibliographie zur Augster Forschung. 1. 2. (Basel, Verl. Stiftung Pro Augusta Raurica 1975) 3-5
- Bakalopoulos A.**, Ο ναός του αγίου Γεωργίου (Rotonda) ως μητρόπολις Θεσσαλονίκης κατά τον 10^ο αιώνα, Μακεδον. Ημερολόγιον 1940, 245-350
- Bakalopoulos A.**, Η χρονολόγησις του κωδωνοστασίου της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, Byz 21 (1951) 330-339
- Bakalopoulos A.**, Προσδιορισμός του βυζαντινού τοπωνυμίου „Κήπος του Προβατά“ της περιοχής Θεσσαλονίκης, Αθηνά 53 (1950) 22-27
- Bakalopoulos A.**, Συμβολή στην ιστορία της Θεσσαλονίκης επί Βενετοκρατίας (1423-1430), Τόμος Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου επί τη εξακοσιετηρίδι της Εξαβίβλου αυτού, Επιστ. Επετηρίς Πανεπιστ. Θεσσαλ. 6 (1953)
- Bakalopoulos A. E.**, Ο αρχιεπίσκοπος Γαβριήλ και η πρώτη τουρκική κατοχή της Θεσσαλονίκης (1391-1403), Μακεδονικά 4 (1955-1960) 371-373
- Bakalopoulos A. E.**, Οι δημοσιευμένες ομιλίες του αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ισιδώρου ως ιστορική πηγή για την γνώση της πρώτης τουρκοκρατίας στη Θεσσαλονίκη (1387-1403), Μακεδονικά 4 (1955-1960) 20-34
- Bakalopoulos A. A.**, Ιστορικές έρευνες έξω από τα τείχη της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 17 (1977) 1-39
- Bakalopoulos A. E.**, Άγιος Δημήτριος ο Αρμογένης, Μακεδονικά 18 (1978) 27-35
- Bakalopoulos A.**, Σύντομη ιστορία της Θεσσαλονίκης (316 π. Χ.-1980). Μακεδονία – Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1980, 45-64
- Bakalopoulos A. E.**, Η σημασία της Θεσσαλονίκης για τον Ελληνισμό και τον Χριστιανισμό, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 11-13
- Bakalopoulos A.**, Γενική θεώρηση της παλαιολόγιας εποχής στη Θεσσαλονίκη Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Παλαιολόγιας εποχή. [Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 3] ΚΒ' Δημήτρια, Επιστημονικό Συμπόσιο. Πατριαρχ. Ίδρυμα Πατερ. Μελετών, Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρ. 1987, Thessalonike 1989, 41-51
- Bakalopoulos A. E.**, Η «Μονωδία επί τοις εν Θεσσαλονίκη πεσούσι» (1346) του Δημητρίου Κυδώνη και τα ιστορικά στοιχεία της για την ψυχολογία των επαναστατημένων μαζών στη στάση του 1342 κε., Θεσσαλονίκη 4 (1994) 79-99
- Bakirtzes Ch.**, Ampoules byzantines de Thessalonique. Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 205-209
- Bakirtzis Ch.**, D'une porte inconnue des remparts occidentaux de Thessalonique, Balkan Stud. 14/2 (1973) 303-307

- Bakirtzis Ch.**, Sur le donateur et la date des mosaïques d'Acheiropoietos à Thessalonique. Atti Congr. int. archeol. crist. Roma 21-27 sett. 1975. 2. Comunicazioni su scoperte inedite. [Studi ant. cr. 32]. Città del Vaticano 1978, 37-44
- Bakirtzes Ch.** Κουτρούβια μύρου από τη Θεσσαλονίκη, JÖB 32/3 (1982) 523-528
- Bakirtzis Ch.**, Papanikola-Bakirtzis D., De la céramique byzantine en glasure à Thessalonique, Byzantinobulgarica 7 (1981) 421-436
- Bakirtzes Ch.**, Η αγορά της Θεσσαλονίκης στα παλαιοχριστιανικά χρόνια in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. di archeol. Crist. 1984, 5-19
- Balfour D.**, Politico-Historical Works of Symeon Archbishop of Thessalonica (1416/17 to 1429). Critical Greek text with introduction and commentary. [Wiener Byzantinistische Studien 13], Wien 1979
- Balfour D.**, St. Symeon of Thessalonica: A Polemical Hesychast, Sobornost 4 (1982) 6-21
- Balfour D.**, New Data on a late Byzantine Saint: Symeon of Thessalonica (1416/17 to 1429), Macedonian Studies I, 2 (1983) 3-8
- Bank A. V.**, Dva pamjatnika molkoj plastiki iz Fessaloniki (Zwei Denkmäler der Kleinplastik aus Thessalonike), VV 29 (1968) 265-268
- Barbitsas A.**, Αρχαιότητες και μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας. Ανασκαφαί και έρευναι, Αρχαιολ. Δελτ. 25, 1970 (1973) Β' 2, 362-366
- Barclay C.P.**, A Parcel of *hyperpyra* of the Komneni, Numism. Circ. 151 (1991) 217-220
- Barella E.**, Οι θεολογικές προϋποθέσεις και πρακτικές εφαρμογές των φυσικών επιστημών κατά τους λόγιους της Θεσσαλονίκης (ΙΑ'-ΙΕ' ΑΙ.), Κληρονομία 21 (1989) 115-132
- Barella E.**, Οι θεολογικές προϋποθέσεις και οι πρακτικές εφαρμογές των φυσικών επιστημών κατά τους λογίους της Θεσσαλονίκης (ια'-ιε' αιώνες) Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 111-130
- Barišić F.**, Čuda Dimitrija Solunskog kao istoriski izvori. (Die Miracula Demetrii Thessalonicensis als geschichtliche Quelle), [Srpska Akademija Nauka. Posebna Izdanja, 219 = Vizantološki Institut, 2] Beograd 1953.
- Barker J. W.**, Late Byzantine Thessalonike as Rival of Constantinople: the Political Setting, 17th Int. Byz. Congress, Abstracts of Short Papers, Washington, D.C., August 3-8, Dumbarton Oaks/Georgetown University. Baltimore, US Nat. Committee for Byz. Studies [1986] 23-24
- Barker J. W.**, Thessalonike (Thessalonica), Dict. Middle Ages 12 (1989) 26-2
- Barmaze-Nerantze B.**, Η Θεσσαλονίκη μετά το πέρας του κινήματος των Ζηλωτών (1350-1387) με βάση κυρίως της επιστολές των λογίων της εποχής, Η Θεσσαλονίκη 1 (1985) 219-229
- Barzos K.**, Ένας δούξ Θεσσαλονίκης μη συνταυτισμένος μέχρι τώρα: ο Δαβίδ Κομνηνός, και οι Θεσσαλονικιώτες κατά την πολιορκία της Θεσσαλονίκης από τους Νορμανδούς (1185), Μακεδονικά 20 (1980) 30-47
- Basdrabelles J. K.**, Ο λιμήν Θεσσαλονίκης. Thessalonike 1959

- Bee-Sepherle H.**, Νικόλαος, ένας ανύπαρκτος μητροπολίτης Θεσσαλονίκης του 13^{ου} αιώνα (1227-1234), *BNJ* 21 (1971-1976) 280-286
- Bejor G.**, Tessalonica, la capitale in Macedonia. *Storia di Roma. L'età tardoantica*. III, 2 I luoghi e le culture. (Torino) Giulo Einaudi editore (1993) 131-135
- Belckij V. D.**, Kleima i znaki na kirpičach XII v. iz cerkvi Dimitrija Solunskago v Pskove (Stempel und Zeichen auf Ziegeln des 12. Jh. aus der Kirche des hl. Demetrios von Saloniki in Pskov). *Sov. archeologija* 1971, 272-278.
- Belenes G.**, Ο πλώνας της μονής των Αγίων Αποστόλων Θεσσαλονίκης. Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5], Thessalonike 1983, 23-36 (cf. Velenis)
- Belenes G.**, Γύρω από ένα κατεστραμμένο βυζαντινό κτίριο της Θεσσαλονίκης, Άμητος. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Μανώλη Ανδρόνικο, Thessalonike 1987, 119-132
- Belenes G.**, Τέσσερα πρωτότυπα κοινόκρανα στη Θεσσαλονίκη in: *Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne*. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem. 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. Di archeol. Crist. 1984, 669-679
- Belenes G.-Belene A.P.**, Ρωμαϊκό θέατρο στη Θεσσαλονίκη, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 3 (1989 [1992]) 241-252
- Belenes G.-Bokotopulu I.(+)-Kyriaku D.-Saagiach Z. Al.**, Πρόγραμμα Αρχαίας Αγοράς Θεσσαλονίκης, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 5 (1991 [1994]) 247-256
- Belenis G.**, Νομισματοκοπείο στην αρχαία αγορά της Θεσσαλονίκης. Χαρακτήρ. Αφιέρωμα στη Μαντώ Οικονομίδου, Athen 1996 [1997], 49-60
- Belenes G.**, Προβληματισμοί πάνω σε δύο παλαιοχριστιανικές επιγραφές από τη Θεσσαλονίκη. Μνείας χάριν. Τόμος στη μνήμη Μαίρης Σιγανίδου, Θεσσαλονίκη, Υπουργείο Πολιτισμού-Τ.Α.Π.- ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων 1998, 391-399
- Belenes G.M.**, Τα τείχη της Θεσσαλονίκης. Από τον Κάσσανδρο ως τον Ηράκλειο, Thessalonike 1998
- Bendall S.**, An Overstrike of Theodore Comnenus-Dukas of Thessalonica, *Spink Numismatic Circular* 84 (1976) 416
- Bendall S.**, Thessalonican Coinage of the Mid Thirteenth Century in the Light of a New Hoard, *Num. Chron.* 7. Ser. 18 (138) (1978) 105-115
- Bendall S.**, Another Overstrike of Theodore Comnenus-Ducas of Thessalonica A. D. 1222-1230, *Spink Numismatic Circular* 87 (1979) 61
- Bendall S.**, A Thessalonican Hyperpyron of Andronicus II and Michel IX? *Numismatic Circular* 89 (1981) 158
- Bendall S.**, Latin billon Trachea- Thessalonika or Constantinople?, *Spink Numismatic Circular* 92 (1984) 78
- Bendall S.**, Longuet's Salonica Hoard Reexamined. *American Numismatic Society, Museum Notes* 29 (1984) 143-157
- Bendall S.**, Thessalonican Hyperpyra of Michael VIII?, *Schweiz. Münzbl.* 37 (1987) 40-41

- Bendall S.**, A Hoard of Billon Trachea of Theodore Comnenus-Ducas of Thessalonica (A.D. 1224-1230), *Spink Numismatic Circular* 98 (1990) 8-9
- Bendall S.**, A Note on Thessalonican *solidi* of the Fifth Centuries, *Spink Numismatic Circular* 100 (1992) 186
- Bendall S.**, A Hoard of 16 Nummia Coins of Thessalonika, *Spink Numismatic Circular* 101 (1993) 152
- Bendall S.**, A Latin coinage for Thessalonica?, *Spink Numismatic Circular* 105 (1997) 74-75
- Bertelè T.**, *Monete di Giovanni Comneno Duca imperatore di Salonicco (1237-1244)*. Numismatica (Rom, Santamaria) 1950
- Beševliev V.**, The representation of Thessalonike on maps from ancient times to the 15th century. Η χαρτογράφηση του ελληνικού παραλίου και νησιωτικού χώρου. Πρακτικά του εβδόμου Διεθνούς συμποσίου της IMXS, Athen, 6-8 October 1989, Athen, Ελληνική Εταιρεία Χαρτογραφίας 1994, 75-80
- Bettini S.**, La scuola della Macedonia nella storia della pittura bizantina. Corsi di cult. sull'ate rav. e biz. Ravenna 16-29 aprile 1972, Ravenna 1972, 23-38
- Bevegni C.**, Giovanni Cameniata, De expugnatione Thessalonicae 25. 8, *Studi ital. Filol. Class.* IIIs., 2 (1984) 248-249
- Böhlig G.**, *Joannis Caminiatae De expugnatione Thessalonicae*. [CFHB IV], Berlin 1973
- Böhlig G.**, Die Einnahme Thessalonikes durch die Araber im Jahre 904, [Byzantinische Geschichtsschreiber 12], Graz 1975
- Bokotopulu I., Aulonitu-Tsimpidu M., Trakosopulu-Salakidu E., Turatsoglu I. und Adam-Belene P.**, Οδηγός της έκθεσης Θεσσαλονίκη-από τα προϊστορικά μέχρι τα χριστιανικά χρόνια, Athen, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων 1986
- Bokotopulu I.**, ΙΣΤ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Αρχαιολ. Δελτ. 35 (1980) [εκδ. 1988] Β΄ 2, Χρονικά, 360-372
- Boludakes B. E.**, Ακολουθία του εν αγίοις πατρός ημών Γρηγορίου αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Θαυματουργού του Παλαμά, Πειραιάς 1979
- Bonis K.**, Ο Θεσσαλονίκης Ευστάθιος και οι δύο “τόμοι” του αυτοκράτορος Μανουήλ Α΄ Κομνηνού (1143/80) υπέρ των εις την χριστιανικήν ορθοδοξίαν μεθισταμένων μωαμεθανών, *ΕΕΒΣ* 19 (1939) 162-169
- Bonis K. G.**, Ευστάθιος, αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, *Επιστημ. Επετηρίς Θεολ. Σχολής Πανεπιστ. Θεσσαλ.* 1 (1950), 45-58
- Bonis K.**, Ευστάθιος ο Θεσσαλονίκης. *Θρησκ. κ. Ηθική Εγκυκλ.* V (1964) 1091-1095
- Bonis K. G.**, Οι άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος, οι των Σλάβων απόστολοι, και η βασιλική του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Κυρίλλω και Μεθοδίω τόμος εόρτιος επί τη χιλιοστή και εκατοστή ετηρίδι. Μέρος I, Θεσσαλονίκη 1966, 249-289
- Bonis K. G.**, Die Slavenapostel Kyrillos und Methodios und die Basilika des hl. Demetrios von Thessalonike. Athen 1969
- Bonis K.**, Ein Versuch, das Problem des Hauses der hll. Kyrillos und Methodios durch eine neue Deutung bestimmter Mosaiken und Aufschriften in der Basilika Hagios Demetrios in Thessalonike zu klären, *Θεολογία* 40 (1969) 92-157

- Bonis K. G.**, Aspekte zu Kyrillos und Methodios in Beziehung zur Basilika „St. Demetrios“ zu Thessalonike. XIV Congr. Int. ét. byzant. Bucarest 6-12 Sept. 1971. Résumés-Communications, Bukarest 1971, 233-235
- Bonini R.**, IG, X, 2, 1, 23 (= Spieser, Inscriptions de Thessalonique, 4). Ancora un addendum al Corpus delle costituzioni giustiniane nei papiri e nelle epigrafi?, *Epigraphica* 38 (1976) 69-73
- Bouras Ch.**, Νέες παρατηρήσεις στο Οκτάγωνο της Θεσσαλονίκης in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. Di archeol. Crist. 1984, 33-43 (cf. Mpouras)
- Bouras L.**, The Epitaphios of Thessalonike, Byzantine Museum of Athenes No 685. Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 211-214
- Brandenburg H.**, Spätantike und frühchristliche Skulptur in Thessalonike. Εισηγήσεις του δεκάτου Διεθνούς Συνεδρίου Χριστ. Αρχαιολ. (Θεσσαλονίκη, 28 Σεπτεμβρίου – 4 Οκτωβρίου 1980). [Ελληνικά, Παράρτημα 26], Thessalonike 1980, 121-139
- Brandenburg H.**, Spätantike und frühchristliche Skulptur in Thessalonike in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. di archeol. Crist. 1984, 299-317
- Braun J.-P.- Faucherre N.-Spieser J.M.**, Deux tours turques de Thessalonique, *Μακεδονικά* 23 (1983) 1-24
- Braun J.-P.- Faucherre N.-Spieser J.M.**, La Tour Blanche et la Tour du Trigônion de Thessalonique, *Byz. Forsch.* 11 (1987) 269-270
- Breckenridge J. D.**, The „Long Siege“ of Thessalonika: its date and iconography, *BZ* 48 (1955) 116-122
- Bredenkamp F.**, Sources for the History of the Byzantine Empire of Thessalonike (1224-1242), and a Status Quaestionis of its Historiography. *Απολλωνία* (1983) 27-55
- Bredenkamp F.**, The Development of an imperial Constitution for the empire of Thessalonike under Theodore Doukas, *Εκκλ. Φάρος* 65 (1983) 75-129
- Bredenkamp F.**, Georgios Acropolites and the Empire of Thessalonike under Theodoros Doukas (1224-1230), *Εκκλ. Φάρος* 66-67 (1984-85) 95-107
- Bredenkamp F.**, The Byzantine Empire of Thessalonike, 1224-1242, Thessalonike, Municipality of Thessalonike 1996
- Brenk B.**, Zum Baukonzept von Hagios Demetrios in Thessalonike. Bild- und Formensprache der spätantiken Kunst. Hugo Brandenburg zum 65 Geburtstag, *Boreas* 17 (1994) 27-38
- Browning R.**, Byzantine Thessalonike: A Unique City, *Hellenic Studies Review* 1 (1994) 91-104.
- Browning R.**, Eusthatios of Thessalonike revisited, *Bulletin of the Institute of Classical Studies* 40 (1995) 83-90
- Bruun P.**, From Polis to Metropolis. Notes on Thessalonica in the Administration of the Late Roman Empire, *Opusc. Roman.* 15 (1985) 7-16
- Bryer A.**, Salonica: the Second City: XXIIIrd Spring Symposium of Byzantine Studies, *Bulletin of British Byzantine Studies* 16 (1990) 43-55

- Βυζαντινοί** θησαυροί της Θεσσαλονίκης. Το ταξίδι της επιστροφής. Thessalonike, Υπουργείο Πολιτισμού. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων 1994
- Cagiano de Azevedo M.**, Il Palazzo Imperiale di Salonicco, Felix Ravenna 4. Ser. Fasc. 1 (1979) 7-28
- Callmer Ch.**, Ο σουηδός ανατολιστής Jacob Jonas Bjoernstaahl και το ταξίδι του στη Θεσσαλονίκη και στη Μακεδονία στα 1779, Μακεδονικά 3 (1953-1955) 103-115
- Castelfranchi Falla M.**, Sulla primitiva chiesa episcopale di Tessalonica, Quad. Ist. Arch. Storia Ant. (Chieti) 2 (1981[1982]) 107-125
- Catling H. W., Archaeology in Greece, 1976-77, Archaeol. Reports 1977-78
- Catling H. W., Archaeology in Greece, 1978-1979, Archaeol. Reports 1978-79
- Catling H. W., Archaeology in Greece, 1983-84, Archaeol. Reports for 1983-83, 3-70
- Catling H. W., Archaeology in Greece, 1984-85, Archaeol. Reports for 1984-85, 3-69
- Catling H.W., Archaeology in Greece, 1980-81, Archaeol. Reports for 1980-81, 3-48
- Catling H. W., Archaeology in Greece, 1986-87, Archaeol. Reports for 1986-87, 3-61
- Cattani Paola, La Rotonda e i mosaici di San Giorgio a Salonicco. [Studi ant. crist., 10] Bologna 1972
- Charalambidis C.P., Iconografia del « dendrita» beato Danide di Salonicco. BollGrott n.s. 46 (1992) 59-64
- Charalampidis C. P., Carthaginian Inscription Commemorating a Thessalonian, in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. di archeol. Crist. 1984, 55-58
- Charalampides K., Η τοιχογραφία του Οσίου Δαβίδ του Δενδρίτη στο ναό του Προφήτη Ηλία Θεσσαλονίκης, Σερραϊκά Ανάλεκτα 2 (1993-94) 53-56
- Charalampides K., Εικονογραφικές παραστάσεις του δενδρίτη οσίου «Δαβίδ εν Θεσσαλονίκη», Μνήμη Μανόλη Ανδρόνικου [Παράρτημα Μακεδονικών 6], Thessalonike 1997, 399-405
- Charalampus M., Χρονολόγηση της επιδιορθώσεως με γαλαζοπράσινους σχιστόλιθους του δυτικού τοίχου (πλευράς) του νάρθηκα της βασιλικής της Αχειροποιήτου του 5^{ου} αιώνα στη Θεσσαλονίκη, Θεσσαλονίκη 4 (1994) 101-118
- Charalambus M. M., Η διείσδυση, κατάληψη και παρεμβολή του Κακού εις το υλικόν μέρος (ναούς) της χριστιανικής Εκκλησίας. Ο ναός των Ταξιαρχών, ο Άγιος Νικόλαος ο Ορφανός, το παρεκκλήσι του Αγίου Ευθυμίου στην βασιλική του Αγίου Δημητρίου. Μία μυστικιστική προσέγγιση. Απόσπασμα από το ανέκδοτο ημέτερο «Δοκίμιο πάνω στο Ακατόρθωτο», Βυζαντινά Μελέται 7 (1996) 243-263
- Chasiotes I. K., Η Θεσσαλονίκη της Τουρκοκρατίας, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 161-171
- Chasiotes I. K., Σταθμοί και κύρια χαρακτηριστικά της Ιστορίας της Θεσσαλονίκης, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 142-145
- Chatzedakes M., Βυζαντινής Θεσσαλονίκης εγκώμιον, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 514-522
- Chatzeioannu M., Αστυγραφία Θεσσαλονίκης, ήτοι τοπογραφική περιγραφή της Θεσσαλονίκης. Thessalonike 1976

- Chatzephotes I. M., Θεσσαλονίκη και Άγιον Όρος-Άθως, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 291-298
- Chatzes Ioannu M., Αστυγραφία Θεσσαλονίκης ήτοι τοπογραφική περιγραφή της Θεσσαλονίκης. Thessalonike 1976
- Chatzetryphonos Evangelia, Το μαρμαροθετημένο δάπεδο στο νότιο παρεκκλήσι του καθολικού της Μονής Βλατάδων, Κληρονομία 14 (1982) 375-406
- Chatzopoulos C. K., Βιβλιογραφία της Θεσσαλονίκης: κοινωνικός, οικονομικός και πολιτικός βίος, τέχνη και πολιτισμός. [Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου 215] Thessalonike 1987
- Cheyne J.-V./Flusin B., Du monastère Ta Kathara à Thessalonique: Théodore Stoudite sur la route de l'exil, REB 48 (1990) 193-211
- Chionides G., Ο Βεροιώτης μοναχός και όσιος Νικόδημος ο νέος της Θεσσαλονίκης (13^{ος}-14^{ος} αι) και τα σχετικά προβλήματα, Μακεδονικά 22 (1982) 96-111
- Chrestou P., Η Εκκλησία Θεσσαλονίκης κατά την εισβολή των Νορμανδών. Άγιος Ευστάθιος. Πρακτικά Θεολογικού Συνεδρίου. Thessalonike 1989, 343-354
- Chrestou P., Κινήσεις Χριστιανών νέων της Θεσσαλονίκης κατά τους χρόνους των διωγμών. Χριστιανική Θεσσαλονίκη από του Αποστόλου Παύλου μέχρι και της Κωνσταντινείου εποχής. ΚΓ' Δημήτρια, Β' Επιστημονικό Συμπόσιο [Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης 4], Thessalonike 1990, 81-89
- Chrestou P.K., Διηγήσεις περί των θαυμάτων του αγίου Δημητρίου. Κείμενο, μετάφρασις, εισαγωγή, σχόλια [Κέντρον Αγιολογικών Μελετών Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης], Thessalonike 1993
- Chrestu K.P. et al., Το Αγιολόγιο της Θεσσαλονίκης, I-II, Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, Κέντρο Αγιολογικών Μελετών, Thessalonike 1996-1997
- Christoforides B. Ch., Ισιδώρου Γλαβά Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ομιλίες, τ. 1,s [Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής, Τμήμα Θεολογίας 1, Παράρτημα αρ. 6], Thessalonike 1992
- Christophilopulu Aikaterini, Βυζαντινή Μακεδονία. Σχεδιάγραμμα για την εποχή από τα τέλη του Στ' μέχρι τα μέσα του Θ' αιώνα, Βυζαντινά 12 (1983) 9-63
- Christophorides B. Ch., Ισιδώρου Γλαβά αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ομιλίες, Β' Thessalonike 1996
- Christophorides B. Ch., Ισιδώρου Γλαβά αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ομιλίες, Β', Thessalonica 1996
- Christopoulos G.-Mpastias g. K., (εκδ.), Μακεδονία. 400 χρόνια ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού. Γενική εποπτεία Sakellariu M. B. [Ιστορικοί Χώροι], Αθήνα 1982
- Chrysanthopoulos E., Τα βιβλία θαυμάτων του αγίου Δημητρίου, το Χρονικόν της Μονεμβασίας και αι σλαβικά επιδρομαί εις την Ελλάδα. Ιστορική μονογραφία, Θεολογία 24 (1953) 606, 25 (1954) 145-152, 26 (1955) 91-106, 293-309, 593-618, 27 (1956) 82-94, 261-271.
- Chrysanthopoulos E., Τα βιβλία θαυμάτων του αγίου Δημητρίου, το Χρονικόν της Μονεμβασίας και αι σλαβικά επιδρομαί εις την Ελλάδα, Θεολογία 27 (1956) 481-496 594-608, 28 (1957) 115-133.
- Chrysos E., Η σφαγή των Θεσσαλονικέων το 390 μ. Χ. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι.

- μ. χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 91-105
- Cituridu Ana, Zidno slikarstvo Svetog Pantelejmona u Solunu (Η εντοίχια ζωγραφική του Αγίου Παντελεήμονα στη Θεσσαλονίκη), Zograf 6 (1975) 14-20
- Cormack R. S., The Mosaic Decoration of S. Demetrios, Thessalonike. A Re-Examination in the Light of the Drawings of W. S. George. Annual Brit. School Athens 64 (1969) 17-52.
- Cormack R., The Classical Tradition in the Byzantine Provincial City: The Evidence of Thessalonike and Aphrodisias. Byzantium and the Classical Tradition, University of Birmingham. Thirteenth Spring Symposium of Byzantine Studies 1979. 103-118
- Cormack R., The Apse Mosaics of St. Sophia at Thessalonike, Δελτίον Χριστ. Αρχ. Ετ. 10 (1980/81) 111-136
- Cormack R., Byzantine Art and the Visual Saint. Byzantinska sällskapet. Bulletin 9 (1991) 10-14.
- Croke B., Hormisdas and the Late Roman Walls of Thessalonika, GRBS 19 (1978) 251-258
- Croke B., Thessalonika's Early Byzantine Palaces, Byz 51 (1981) 475-483
- Daiuklas S., Πολιτική και εκκλησιαστική διοίκηση της βυζαντινής Θεσσαλονίκης από το 1300 έως το 1341. Θεσμοί και πρόσωπα, Μακεδονικά 30 (1995-1996) 115-137
- Darrouzès J., Eustathe de Thessalonique, métropolit († 1194). Dict. Spirit. 4 (1961) 1712-1714.
- Darrouzès J., Sainte-Sophie de Thessalonique d'après un rituel, REB 34 (1976) 45-78
- De Bernardi Ferrero Daria, La Panagia Acheiropoietos di Salonicco. Corsi di cult. sull'arte rav. e biz. Ravenna 9-22 marzo 1975 (Ravenna, Longo Ed. 1975) 157 bis 169
- Deliales N. P., Το πρωτότυπον της διαθήκης του Οσίου Νικάνορος του Θεσσαλονικέως και τέσσερα άλλα ανέκδοτα έγγραφα, Μακεδονικά 9 (1969) 243-265
- Delibanes D. I., Η Θεσσαλονίκη από οικονομικής απόψεως (315 π.Χ.-1985 μ.Χ.), Η Θεσσαλονίκη 1 (1985) 23-33
- Delibaşı M., Johannis Anagnostis, "Selânik (Thessalonike) in Son Zapti Hakkinda Bir Tarih" (Sultan II. Murat Dönemine Ait Bir Bizans Kaynağı)(Johannis Anagnostis' Narrative Concerning the Last Capture of Thessalonike: A Byzantine Source from the Period of Sultan Murad II.), Ankara 1989
- Demetrakopoulos A. Ph., Άγιος Αλέξανδρος Πύδνης ή Θεσσαλονίκης, Ελληνικά 20 (1976) 267-277
- Demetriades B., Ο Kanunnâme και οι χριστιανοί της Θεσσαλονίκης γύρω στα 1525, Μακεδονικά 19 (1979) 328-395
- Demetriades B., Φορολογικές κατηγορίες των χωριών της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 20 (1980) 375-452
- Demetriades E., Το κέντρο της Θεσσαλονίκης. Ρωμαϊκή και σύγχρονη περίοδος, Ανθρωπολογικά 3 (1982) 9-21
- Demetriades B., Τοπογραφία της Θεσσαλονίκης κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας 1430-1912. [Μακεδονική Βιβλιοθήκη, 61] Thessalonike, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών 1983
- Demetriades E. P., The Harbour of Thessalonike: Balkan Hinterland and Historical Development (τομ. Α΄, 541-561), in: Αρμός. Τιμητικός Τόμος στον καθηγητή Ν. Κ. Μουτσόπουλο για τα 25

- χρόνια πνευματικής του προσφοράς στο Πανεπιστήμιο. Τόμ. 3, Thessalonike, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων 1990-1991
- Demetriadu-Natse Kleio, Η εξέλιξη της ζωγραφικής στη Βόρεια Ελλάδα και οι ανασταλτικοί της παράγοντες. Μακεδονία – Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1980, 351-37
- Demus O., Zur Datierung der Apsismosaiken der Hagia Sophia in Thessalonike. Studien z. Spätant. und Byz. Kunst 2. F. w. Deichmann gewidmet. 3 Teile. [Römisch- Germanisches Zentralmuseum. Monographien, 10, 1-3] Bonn 1986, 181-183
- Dennis G. T., The second Turkish capture of Thessalonica 1391, 1394 or 1430? B.Z 57 (1964) 53-61
- Dennis G. T., Rhadenos of Thessalonica, Correspondent of Demetrius Cydones, Βυζαντινά 13 (1985) 261-272
- Dimitriades E. P., The Harbour of Thessalonike: Balkan Hinterland and Historical Development. Αρμός. Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Ν.Κ. Μουτσόπουλο για τα 25 χρόνια πνευματικής του προσφοράς στο πανεπιστήμιο. Thessalonike, ΑΠΘ/Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, 1990, I, 541-561
- Dimitriades V., Byzantine and Ottoman Thessalonike, BF 16 (1991) 265-273
- Dimitroukas I. Ch., Reisen und Verkehr im byzantinischen Reich vom Anfang des 6. Jh. bis zur Mitte des 11. Jh., I-II [Historical Monographs 18], Athen 1997
- Dionisopoulos N., Loza Jesejeva u Svetim apostolima u Solunu (The Tree of Jesse in the Church of the Apostles in Thessalonike), Zograf 21 (Beograd 1990) 62-70.
- Ditten H., Soziale Spannungen in dem von Slawen bedrohten Thessalonike des ausgehenden 6. Und des 7. Jh. N. Chr. Zu den Wechselwirkungen zwischen äusserer Bedrohung und inneren Verwicklungen. Volk und Herrschaft im frühen Byzanz. Methodische und quellenkritische Probleme, hrsg. von Winkelmann F. [Berliner Byzantinistische Arbeiten, 58], Berlin 1991, 18-32
- Divaris-Lambert Micheline, Contribution à l'identification d'une église postbyzantine de Thessalonique. L'Hypapanti du Christ, Rev. archéolog. et histor. De Louvain 17 (1984) 112-117
- Djagatzpanjan E. D., Esče raz o turekom zavoevanii Fessaloniki v konce XIVv. (Nochmals über die türkische Eroberung von Thessalonike am Ende des 14. Jh.), VV 42 (1981) 158-160
- Djurić V., Les miniatures du manuscrit Parisinus graecus 1242 et le hésychasme. Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987), 89-94
- Doyen J.-M., Une nouvelle surfrappe d'époque constantinienne (Hélène, Thessalonique, 318-319), Bull. Cercle d'ét. Numism. 23 (1986) 67-69
- Διεθνές Συμπόσιο «Το Άγιον Όρος. Χθες - σήμερα - αύριο», Θεσσαλονίκη 29 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 1993. [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών 84], Thessalonike 1996
- Drosogiannes Ph. A., Μεσαιωνικά Μακεδονίας, Αρχαιολ. Δελτ. 18, 1963 (1965) Β' 2, 235-254 (Thessalonike, 235 ff.)
- Dujčev I., A quelle époque vécut l'hagiographe Jean Staurakios? AnBoll. 100 (1982) 677-681
- Duval N., L'Illyricum oriental à l'époque paléobyzantine à travers deux thèses françaises, Rev. Ét. Augustin. 32 (1986) 145-175
- Dyggve E., Ausgrabungen in Thessalonike, Gnomon 17 (1941) 228-231

- Dyggve E., Recherches sur le palais impérial de Thessalonique. *Studia Orientalia I.* Pedersen dicata (Copenhagen 1953) 59-70.
- Dyggve E., Le palais impérial de Thessalonike. Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου Α' (1955) 179-181
- Dzagatspanian E., Ακόμη μία φορά για την τουρκική άλωση της Θεσσαλονίκης στα τέλη του 14^{ου} αιώνα. Διεθνές Συμπόσιο «Βυζαντινή Μακεδονία 324-1430 μ.Χ.», Θεσσαλονίκη 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Εταιρεία Μακεδονικών σπουδών. Μακεδονική Βιβλιοθήκη 82], Thessalonike 1995, 87-89
- Dzagatspanian E., Ακόμη μία φορά για την τουρκική άλωση της Θεσσαλονίκης στα τέλη του 14^{ου} αιώνα. Συμπόσιο βυζαντινή Μακεδονία, 324-1430 μ. Χ., Thessalonike 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Μακεδονική Βιβλιοθήκη, 82], Thessalonike 1995, 87-89
- Edson C., *Inscriptiones Graecae, Epiri, Macedoniae, Thraciae, Scythiae consilio auct. acad. scient. Germanicae ed. Pars II: Inscriptiones Macedoniae. et Fasc 1: Inscriptiones Thessalonicae et viciniae* [IG X, 2, 1], Berlin 1972
- Εκκλησίες στην Ελλάδα μετά την Άλωση/Churches in Greece 1453-1850, III. Hrsg. von Ch. Mruras, Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, Athen 1989: Maria Kampure-Bambuku, Ο ναός του Αγίου Μηνά στη Θεσσαλονίκη. Νέος τύπος εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής (13-32), Xanthe Sabbopulu-Katsike, Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Χορτιάτη Θεσσαλονίκης (33-44)
- Eleutheriadu K., Ανασκαφή χριστιανικού κοιμητηρίου στην περιοχή του νοσοκομείου «Άγιος Δημήτριος» στη Θεσσαλονίκη. Το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και Θράκη 3 (1989 [1992]) 271-277
- Eleutheriadu K./Kanonides I./Makropulu D./Marke E./Nalpantes D., Νομός Θεσσαλονίκης. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Αρχαιολ. Δελτ. 44 (1989 [1995]) Β' 2, Χρονικά 335-353
- Eleutheriadu K./Kanonides I./Makropulu D./Marke E./Nalpantes D./Loberdu-Tsigarida Ai., Νομός Θεσσαλονίκης. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Αρχαιολογικό Δελτίο 45 (1990 [1995]), Β 2, Χρονικά, 332-348
- Eliadu Demokratia S., Ο άγιος Δημήτριος και οι Σλάβοι, Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζαντινολ. Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 1953, Γ' (1958) 128-140
- Engemann J., Akklamationsrichtung, Sieger-und Besiegtenrichtung auf dem Galerius-Bogen in Saloniki. Anlässlich des neuen Buches von H. P. Laubscher, *Jahrb. f. Antike u. Christent.* 22 (1979) 150-160
- Eugenidu Despoina, Η κεραμεική της ανασκαφής του Αγίου Νικολάου Τρανού της Θεσσαλονίκης, *Ανθρωπολογικά* 3 (1982) 23-39
- Eugenidu Despoina, Τα νομίσματα του ιερού της βασιλικής Γ' Σεπτεμβρίου Θεσσαλονίκης, *Αρχαιολ. Εφημ.* 1981 [1983], *Αρχαιολ. Χρονικά* 82-85
- Eustazio di Thessalonica, *La espugnazione di Tessalonica. Testo critico introduzione annotazioni di St. Kyriakidis. Proemio di B. Lavagnini. Versione italiana di V. Rotolo.* [Testi e Monumenti Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neoellenici, Testi 5], Palermo 1961.
- Eustratiades Sophronios, Ιωσήφ ο Στουδίτης αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, *Μακεδονικά* 2 (1941/1952) 25-88.

- Euthymios Dionysiates und Kyriakides St. P., Έγγραφα της Ιεράς Μονής του Αγίου Διονυσίου αφορώντα εις αγνώστους ναούς της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 3 (1955) 363-376
- Evangelides D. E., Η Παναγία των Χαλκέων. Thessalonike, Εταιρεία των Φίλων της Βυζ. Μακεδονίας 1954
- Evangelides D., Και πάλι η "Καταφυγή", Ελληνικά 14 (1955) 159-160
- Evans J. A. S., The walls of Thessalonica, Byz 47 (1977) 361-362
- Eyice S., Atatürk'ün Doğduğu Yillarda Selânik (Saloniki im Jahre von Atatürk's Geburt) Doğumunun 100. Yilinda Atatürk'e Armağan. Istanbul, Edebiyat Fakültesi (1981) 461-518
- Farag W. A., Some Remarks on Leo of Tripolis' Attack of Thessalonike in 904 A.D, BZ 82 (1989) 133-139
- Farioli Raffaella, I capitelli paleocristiani e paleobizantini di Salonicco. Corsi di cult. sull'arte rav. e biz., (Ravenna 8.-21.3.1964), 133-177
- Faroqui S., Selânik. Encyclopaedia of Islam IX, fasc. 149/150 (1995) 123-126
- Fedalto G., La chiesa latina nel regno di Tessalonica 1204-1224. 1423-1430, EEBΣ 41 (1974) 88-102.
- Feissel D., Spieser J.-M., Inventaires en vue d'un Recueil des inscriptions historiques de Byzance. 2. Les inscriptions de Thessalonique. Supplément. TM 7 (1979) 303-348
- Ferjančić B., Solunski car Manojlo Andjeo, 1230-1237 (The Thessalonican emperor Manuel Angelus, 1230-1237), Zbornik Filoz. fak. 14/1 (1979= Mélanges F. Barišić) 93-101
- Frendo J. D. C., The Miracles of St. Demetrius and the Capture of Thessalonike. An Examination of the Purpose, Significance and Authenticity of John Kaminiates' De Expugnatione Thessalonicae, BSI 58 (1997) 205-224
- Fuhrmann H., Ein Bruchstück der Collectio ecclesiae Thessalonicensis, Traditio 14 (1958) 371-377.
- Gallina G., Fra Occidente e Oriente: La "crociata" aleramica per Tessalonica. Piemonte medievale. Forme del potere e della società. Studi per Giovanni Tabacco (Torino, Einaudi 1985) 65-83
- Gerasimov T. D., Prinost kŭm numizmatikata na Solunskata imperija (Ein Beitrag zur Numismatik des Reiches von Thessalonike), [Studia in hon. M. S. Drinov], Sofia 1960, 381-398.
- Gerke F., Il mosaico absidiale di Hosios David di Salonicco. Corsi di cult. sull'arte rav. e biz., (Ravenna 8.-21. 3. 1964), 179-199.
- Geromichales A., Η ιστορία της εκκλησίας της Θεσσαλονίκης, Γρηγόριος Παλαμάς 44 (1961) 79-91, 134-144, 192-209.
- Geromichalos A., Η ιστορία της εκκλησίας της Θεσσαλονίκης, Γρηγόριος Παλαμάς 44 (1961) 295-309
- Ghioles N., Ένα εικονογραφικό παράλληλο των μωσαϊκών του τρούλλου της Ροτόντας της Θεσσαλονίκης, Παρουσία I (1982) 123-137
- Giankos Th., Περί της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής της οδού Γ' Σεπτεμβρίου Θεσσαλονίκης, Γρηγόριος Παλαμάς 66 (1983) 246

- Gkioles N., Εικονογραφικές παρατηρήσεις στο μωσαϊκό της Μονής Λατόμου στη Θεσσαλονίκη, *Παρουσία* 2 (1984) 83-94
- Gkioles N., Εικονογραφικές παρατηρήσεις στο μωσαϊκό του τρούλλου της Ροτόντας της Θεσσαλονίκης. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεότερα ευρήματα-νεότερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981 [Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Athen 1981, 16-17
- Gkioles N., Ένα εικονογραφικό παράλληλο των μωσαϊκών του τρούλλου της Ροτόντα της Θεσσαλονίκης, *Παρουσία* 1 (1982) 123-137
- Glavinias A. Ath., Οι πρώτοι κατά την Τουρκοκρατίαν μητροπολίται Θεσσαλονίκης, *Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* 23 (1978) 331-345
- Glavinias A. A., Το μοναστήρι της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολυτρίας, Thessalonike 1983
- Goez W., *Gestalten des Hochmittelalters. Personengeschichtliche Essays im allgemeinhistorischen Kontext*, Darmstadt, Wiss. Buchgesellschaft 1983
- Goulaki-Voutira Alexandra, Zur Identifizierung von paläologenzeitlichen Kirchen in Saloniki, *JÖB* 34 (1984) 255-264
- Gouma-Peterson Thalia, The Parecclesion of St. Euthymios in Thessalonica. Art and Monastic Policy under Andronicos II. *Art Bull.* 58 (1976) 168-183
- Gouma-Peterson Thalia, Thessalonike and the Origins of the Mature Palaeologan Style. 17th Int. Byz. Congress. Abstracts of Short Papers. Washington, D.C., August 3-8, *Dumbarton Oaks/Georgetown University. Baltimore, US Nat. Committee for Byz. Studies* [1986] 129
- Gounaropoulou Loukia, Hatzopoulos M.B., Les milliaires de la voie égnatienne entre Heraclée des Lyncestes et Thessalonique. [Μελετήματα, I], Athènes, Centre de rech. de l'antiquité grecque et romaine 1985
- Grabar A., Quelques reliquaires de Saint Démétrios et le Martyrion du Saint à Salonique, *DOP* 5 (1950) 1-28.
- Grabar A., Les mosaïques byzantines à Thessalonique. *Corsi d'arte rav. e biz. fasc. 1*, Ravenna 1955, 34-35
- Grabar A., A propos des mosaïques de la coupole de Saint-Georges, à Salonique, *Cah. archéol.* 17 (1967) 59-81
- Grabar A., Notes sur les mosaïques de Saint-Démétrios à Salonique, *Byz* 48 (1978) 64-77
- Grammenos D.B./Knithakes G., Κατάλογος των αρχιτεκτονικών μελών του Μουσείου Θεσσαλονίκης. [Μακεδονική Βιβλιοθήκη, 81] Thessalonike, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών 1994
- Greenslade S. L., The Illyrian churches and the vicariate of Thessalonica, *Journ. Theol. Stud.* 46 (1945) 17-30.
- Gregoriu-Ioannidu Maria, Το επεισόδιο του Κούβερ στα Θαύματα του Αγίου Δημητρίου“, [Δημοσιεύματα Εταιρείας Βυζαντινών Ερευνών 1], Thessalonike 1980
- Gregoriu-Ioannidu Martha, Μια παρατήρηση στη Δίγηση θαυμάτων του Αγίου Δημητρίου, *Βυζαντικά* 3 (1983) 83-90
- Griersion P., Un follis inédit d'Alexis Ier Comnène (1081-1119), *Bulletin de la Société française de numismatique* 45 (1990) 740-742

- Grigoriou-Ioannidou Martha, Une remarque sur le récit des Miracles de Saint Démétrios [Comité National Grec des Études du Sud-Est Européen. Centre d'Études du Sud-Est Européen, 20] Athen 1987
- Grivec F. - Tomšić F., Constantinus et Methodius Thessalonicenses. Fontes. Zagreb 1960
- Grivec F., De exegesi S. Cyrilli Thessalonicensis. OCP 20 (1954) 137-159
- Grossmann P., Zur typologischen Stellung der Kirche von Hosios David in Thessalonike, Felix Ravenna 4. Ser. 127-130 (1984-1985) 253-260
- Guilland R., La Commune Zélote de Thessalonique (1342-1348). Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου (1953) Β' (= Ελληνικά, Παράρτ. 9) (1956) 435
- Gulules S., Προφητικές σκηνές και κείμενα προφητών της ρίζης «Ιεσσαί» των Αγίων Αποστόλων Θεσ/νίκης. Γ' Συνέδριο «Αρχαιολογία και Παιδεία». Διεθνές Πολιτιστικό Κέντρο-ΔΕΛΦΟΙ. 29 Μαρτίου-1 Απριλίου. Πρόγραμμα-Περιλήψεις. [Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων], Αθήνα 1984 52-53
- Gunares G. G., Η ανάγλυφη εικόνα δεομένης του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης. Παναγία ή αγ. Θεοδώρα; Δέκατο Πέμπτο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης. Αθήνα 12, 13 και 14 Μαΐου 1995. Πρόγραμμα και περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων, Athen, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία 1995, 21
- Gunares G. G., Παρατηρήσεις τινές επί της χρονολογίας των τειχών της Θεσσαλονίκης, Μακεδον. Σπουδ. 11 (1971) 311-323
- Gunares G., Αι εορταστικά επιγραφαί των ψηφιδωτών του Τρούλλου του Αγ. Γεωργίου (ROTONDA) Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 12 (1972) 201-227
- Gunares G., Τα τείχη της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1976
- Gunares G., Τα τείχη της Θεσσαλονίκης. Thessalonike. Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου. 1982
- Gunaris G., The Walls of Thessalonike, [Institute for Balkan Studies], Thessalonike 1982
- Gunares G., Οι τοιχογραφίες του τάφου αρ. 18 της Θεολογικής σχολής του Α.Π.Θ, Εγνατία 2 (1990) 245-262
- Hahn I., Η εξέγερση του 390 στην Θεσσαλονίκη και το ιστορικό της πλαίσιο, BNJ 19 (1966) 350-372
- Hahn W. R. O., New Light on the Thessalonican Moneta Auri in the Second Half of the Sixth Century. Num. Chron. 141 (1981) 178-182
- Halkin F., Inscriptions grecques relatives à l'hagiographie, AnBoll. 70 (1952) 116-137
- Halkin F., Saint Alexandre martyr de Thessalonique. Mélanges I. Dujčev, Paris 1979, 213-215
- Haralambous M. M., St. Panteleimon (12th Century); its Gifted Architect; his Contribution to the Renaissance of Thessalonike, Βυζαντινά Μελέται 1 (1988) 301-305

- Haralambous M. M., Τα αρχαιολογικά μου ευρήματα. Περιληπτική διατύπωση. Βυζαντινά Μελέται. Διεθνής Επιστημονική Επετηρίς Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Ερεύνης, I, Athen 1988, 282-300
- Hattersley-Smith K., Byzantine Public Architecture Between the Fourth and Early Eleventh Centuries and with Special Reference to the Towns of Byzantine Macedonia. [Μακεδονική Βιβλιοθήκη 83], Thessalonike 1996
- Haussig H. W., Seidenstoffe als Mittel, die Vorlagen der Pfeilermosaiken mit Darstellungen des Heiligen Demetrios in Hagios Demetrios in Thessalonike zu bestimmen in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. Di archeol. Crist. 1984, 197-209
- Heilmeyer W. D., Giuliani Kat L., Platz G., Zimmer G., Antikemuseum Berlin, Berlin, Staatl. Mus. Preuss. Kulturbesitz 1988
- Hemmerdinger-Iliadou Démocratie, L'Enkomion de Saint Démétrius par Jean archevêque de Thessalonique, Balkan Studies 1 (1960) 49-56
- Hendrickx B., Η πολιτική του αυτοκράτορος Ερρίκου της Φλάνδρας προς τους Έλληνες και τους Φράγκους του Μομφερρατικού Βασιλείου της Θεσσαλονίκης (1204/1205-1216). Διεθνές Συμπόσιο «Βυζαντινή Μακεδονία 324-1430 μ.Χ.», Θεσσαλονίκη 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Μακεδονική Βιβλιοθήκη 82] Thessalonike 1995, 129-136
- Hiestand R., Neptis tua und fastus Graecorum. Zu den Deutsch-byzantinischen Verhandlungen um 1150, DA 49 (1993) 501-553
- Hoffmann G. W., Thessalonike: The impact of a changing hinterland. East European Quarterly 2 (1968-9) 1-27
- Hrochová V., La révolte des Zélotes à Salonique et les communes italiennes, Byzantinoslavica 22 (1961) 1-15
- Hrochova V., Thessaloniki-die Geburtsstaette von Konstantin und Method in der zeitgenoessischen historischen Forschung, Mitteldonauegebiet und Suedosteuropa im fruehen Mittelalter [Studia archaeologica et medievalia 1], Bratislava 1995, 113-119
- Hunger H., Die Normannen in Thessalonike. Die Eroberung von Thessalonike durch die Normannen (1185 n. Chr.) in der Augenzeugenschilderung des Bischofs Eustathios, [Byzantinische Geschichtschreiber, 3.] Graz-Wien-Köln 1955.
- Ignatakes Chr.-Stylianides K. A., Επισκευή και ενίσχυση του Αγ. Παντελεήμονα (φάση προμελέτης) Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 147-164
- Ioacheim Iberites, Ιωάννου Σταυρακίου λόγος εις τα θαύματα του Αγίου Δημητρίου, Μακεδονικά 1 (1940) 324-376.
- Ioannidu N., Ιστορική τοποθέτηση και αρχές επέμβασης από τη μελέτη στερέωσης του Ναού του Αγίου Παντελεήμονα. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών

- Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 131-145
- Ioannidu N., Φρούριο Βαρδαρίου. Νεώτερα συμπεράσματα από τις στερεωτικές εργασίες του 1981. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία] Athen 1981, 33-35
- Janin R., L'Église latine à Thessalonique de 1204 à la conquête turque [= Mélanges S. Salaville], REB 16 (1958) 206-216.
- Janin R., Joseph (saint), de Thessalonique († 832), Catholicisme 6 (1965) 1007 s.
- Janin R., Les églises et les monastères des grands centres byzantins (Bithynie, Hellespont, Latros, Galèsios, Trébizonde, Athènes, Thessalonique), Paris 1975
- Jones Melville J., Form and Language in Eustathius'siege of Thessalonica. (Abstract), Byzantine Studies in Australia, Newsletter 16 (September 1985)
- Každan A. P., Vizantijskij publicist XII v. Efstafij Solunski. (Der byzantinische Publizist des 12. Jh. Eustathios von Thessalonike.), VV 28 (1968) 60-84
- Kakavas G., The Evangelist Portraits in B.L. Add. 1138, Δίπτυχα 4 (1986-87) 342-378
- Kalligas M., Εργασίες εις τον ναόν της Αγ. Σοφίας της Θεσσαλονίκης. Πρακτικά Αρχαιολογ. Εταιρ. 1941/44 (Athen 1947) 42-52
- Kalokyris K., L'église des Saints Apôtres de Salonique. Ses mosaïques. Corsi di cult. sull'arte rav. e biz., (Ravenna 8.-21. 3. 1964,) 237-246.
- Kalokyris K., La basilique saint Démétrius de Thessalonique. Ses mosaïques, Corsi di cultura sull'arte ravennate e bizantina 11 (1964) 225-236
- Kalokyres K. D., Θεσσαλονίκη (ζωγραφ. χριστ. μνημείων). Θρησκ. κ. Ηθική Εγκυκλ. VI (1965) 485-500
- Kalokyres K. D., Μνημεία της χριστιανικής τέχνης της Ελλάδος. I. Ο άγιος Δημήτριος Θεσσαλονίκης και τα μωσαϊκά αυτού. II. Οι άγιοι Απόστολοι Θεσσαλονίκης και η εικονογραφία αυτών, Επιστ. Επετ. Θεολ. Σχολ. Παν. Θεσσαλ. 14 (1969) 91-122
- Kampure M., Δύο κιονόκρανα της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, Επιστημ. Επετ. Πολυτεχν. Σχολ. (Θεσσαλονίκης) 6,1, 1973/4 (1974) (Τμήμ. αρχιτ.) 65-80
- Kampure-Bambuku Maria, Ανάγλυφη πλάκα σαρκοφάγου από τη Θεσσαλονίκη στο Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών. Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5] Thessalonike 1983, 90-108
- Kampure-Bambaku M., Αρχιτεκτονικά γλυπτά από τον Άγιο Μηνά Θεσσαλονίκης in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. Di archeol. Crist. 1984, 225-240
- Kanonides I., Σωστική ανασκαφή στο χώρο της πλατείας Κυπρίων Αγωνιστών (Διοικητηρίου)-Θεσσαλονίκη 1993, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 7 (1993 [1997]) 343-354

- Karagiannopoulos I., Η επικοινωνία της Θεσσαλονίκης –Κωνσταντινουπόλεως κατά τους 7-9αι, *Επιστ. Επετ. Φίλος. Σχ. Πανεπ. Θεσσαλονίκης* 22 (1984) 211-229
- Karajannopoulos J., *Les Slaves en Macédoine. La prétendue interruption des communications entre Constantinople et Thessalonique du 7ème au 9ème siècle. Appendice: Ch. Bakirtzes, A Propos de la Basilique paléochrétienne de kípia (Pangée). Comité nationale grecque des études du sud-est européen. Centre d'études du sud-est européen, 25, Athen 1989*
- Karathanases, A.E., Το χρονικόν των εργασιών του Συμποσίου Χριστιανική Θεσσαλονίκη-Παλαιολόγειος Εποχή. *Ιερά Μονή Βλατάδων* 29-31 Οκτ. 1987, *Θεολογία* 59 (1988) 383-389
- Karathanases A., Ξαναδιαβάζοντας την αλληλογραφία Δημητρίου Κυδώνη και Μανουήλ Παλαιολόγου (1382-1387). (Η Θεσσαλονίκη κέντρον της αντιστάσεως κατά των Τούρκων). Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Παλαιολόγειος εποχή. [Κέντρο ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 3] *ΚΒ' Δημήτρια, Επιστημονικό Συμπόσιο. Πατριαρχ. Ίδρυμα Πατερ. Μελετών, Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρ. 1987. Thessalonike 1989, 65-89*
- Karpozilos A., Η Άλωση της Θεσσαλονίκης, *VV* 55 (80) (1994) 62-68.
- Katsaphanas D. G., Η επανάσταση των Ζηλωτών της Θεσσαλονίκης και το κίνημα των Πελοποννησίων κατά του Μανουήλ Καντακουζηνού Δεσπότη του Μυστρά, *Βυζαντιναί Μελέται* 7 (1996) 328-349
- Katsaros B., «Παίδες του Μυροβλύτου»: Παρατηρήσεις σ' ένα χωρίο από την «Άλωση» του Ευσταθίου Θεσσαλονίκης (έκδοση Στ. Κυριακίδου σ. 94, 23-29). Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της εποχής των Κομνηνών μέχρι και της αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών *ΚΕ' Δημήτρια. Δ' επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης 10], Thessalonike 1992, 99-110*
- Katsaros B., Έγγραφα σχετικά με τη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης στα τέλη του 13^{ου}-αρχές 14^{ου} αιώνα. Αφιέρωμα στον Εμμανουήλ Κριαρά. Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου (3 Απριλίου 1987) Θεσσαλονίκη, Κέντρον Βυζαντινών Ερευνών 1988, 79-99
- Khoury Odetallah R., Leo Tripolites-Ghulām Zurafa and the Sack of Thessalonike in 904. Στέφανος. *Studia Byzantina ac slavica Vladimíro Vavrínek ad annum sexagesimum quintum dedicata. Ediderunt Dostálová R./Konzal V./Havlíková L. (=Byzantinoslavica 56, 1995). Prag, Euroslavica 1995, 97-102*
- Kianka Frances, Notes on the Intellectual Life of Thessalonike in the Fourteenth Century, 17th Int. Byz. Congress, Abstracts of Short Papers, Washington, D.C., August 3-8, *Dumbarton Oaks/Georgetown University. Baltimore, US Nat. Committee for Byz. Studies [1986]*
- Kiel M., A Note on the Exact Date of Construction of the White Tower of Thessalonike, *Balkan Studies* 14 (1973) 352-357
- Kiourtzian G., Note prosopographique sur une inscription du rempart de Thessalonique (861/862), *REB* 49 (1991) 247-253
- Kirsten E. - Opelt Ilona, Die Entstehung der Kampania von Thessalonike durch die Mündungsveränderungen von Haliakmon, Loudias und Axios im Altertum und Mittelalter, *Βυζαντινά* 13 (1985) 217-260
- Kissas S., Srpski srenjovekovni spomenici u Solunu (Les monuments serbes médiévaux à Thessalonique), *Zograf* 11 (Beograd 1980) 29-43

- Kissas S. K., Η μονή της Μικρής αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη, Η Θεσσαλονίκη Ι (1985) 325-340
- Kissas S., Umetnost u Solunu početkom XIII veka I milevsko slikarstvo, Mileseva u istoriji srpskog naroda (Beograde 1987), 37-49
- Kissas S., Ταφικό μνημείο μέσα στην Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία] Athen 1981, 44-45
- Kissas S., Μολυβδόβουλλα από τα υπερώα της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, Studies in Byzantine Sigillography, 2. Washington D.C. Dumbarton Oaks Research Library and Collection 1990, 185-202
- Kissas S., The Monastery of St Demetrius of Cephalonia in Thessalonike: Reflections on the origin of St Clement of Achris,Cyrrillomethodianum 13-14 (1989-1990) 19-30
- Kisas S., Danilo II I solunska okolina. Beleske o vizantijsko-srpkim odnosima početkom XIV veka (Daniel II and the Thessalonike region: notes on the relations between the Byzantines and the Serbs at the beginning of the 14th century). Archiepiskop Danilo II I njegovo doba. Beograd, Srpska akademija nauka I umetnosti 1991, 29-41
- Kissas S., Οχυρωματικά έργα του σουλτάνου Βαγιαζίτ Α΄ στη Θεσσαλονίκη. Ιστορική προσέγγιση, in: Αρμός. Τιμητικός Τόμος στον καθηγητή Ν. Κ. Μουτσόπουλο για τα 25 χρόνια πνευματικής του προσφοράς στο Πανεπιστήμιο, Thessalonike, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων 1990 (1991), τομ. 2, 903-907
- Kleinbauer W. E., The Dating of the Mosaics of Hagios Georgius in Salonica. A Reappraisal. J. Soc. Archit. Hist. 29 (1969) 215
- Kleinbauer W. Eugene, Some observations on the dating of S. Demetrios in Thessalonike, Byz 40 (1970) 36-44
- Kleinbauer E., The Iconography and the Date of the Mosaics of the Rotunda of Hagios Georgios, Thessalonike, Viator 3 (1972) 27-107
- Kleinbauer W. E., The Original Name and Function of Hagios Georgios at Thessalonike, Cah. archéol. 22 (1972) 55-60
- Kleinbauer E., A New Identification of the Orant Figures in the Rotunda Mosaics at Thessalonike. Fourth Annual Byzantine Studies Conference, Ann Arbor 1978, 22-24
- Kleinbauer W. E., The Orants in the Mosaic Decoration of the Rotunda at Thessalonike: Martyr Saints or Donors?, Cah. Arch. 30 (1982) 25-45
- Kleinbauer W. E., Remarks on the Building History of the Acheiropoietos Church at Thessalonike in: Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980. [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26] Città del Vaticano, Pontif. Ist. Di archeol. Crist. 1984, 241-257
- Koder J., Anmerkungen zu den Miracula Sancti Demetrii. Βυζάντιον 2. Αφιέρωμα στον Ανδρέα Ν. Στράτο, Athen 1986
- Konidares G. I., Η πρώτη μνεία της επισκοπής Βαρδαριωτών Τούρκων υπό τον Θεσσαλονίκης, Θεολογία 23 (1952) 87-94, 236-238.
- Konidares I., Η μοναστική ζωή του 12^{ου} αιώνα μέσα από το έργο του Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ευσταθίου. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της

Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 133-141

Konstantakopoulou A., L'Éparchie de Thessalonique: les origines d'une institution administrative (VIIIe- IXe siècles).Ελληνικές ανακοινώσεις στο Ε΄ Διεθνές Συνέδριο Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Βελιγράδι: 11-17 Σεπτεμβρίου 1984. Communications grecques présentées au Ve congrès international des études du Sud Est-Européen. Belgrade: 11-17 Septembre 1984. Hrsg. von T. P. Giochalas, Athen, Ελληνική Επιτροπή σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης 1985

Konstantakopulu A., Βυζαντινή Θεσσαλονίκη Χώρος και Ιδεολογία. [Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής. Δωδώνη, Παράρτημα 62], Ioannina 1996

Konstantinides K.N., Οι απαρχές της πνευματικής ακμής στη Θεσσαλονίκη κατά το 14^ο αιώνα, *Dod* 21, 1 (1992 [1995]) (Μνήμη Φανής Μαυροειδή) 133-150

Kontobas B. Th., Επτά χειρόγραφα ιερού ναού αγίου Γεωργίου Χορτιάτη Θεσσαλονίκης, *Κληρονομία* 17 (1985) 55-72

Korać V., La lumière dans l'architecture byzantine tardive en tant qu'expression des conceptions hésychastes, *Receuil des rapports du IV colloque serbo-grec*, Belgrade 1985 (Belgrade 1987), 125-131

Korać D., The Ninth Century Odysseus. Saint Elias the Younger in the Mediterranean, *ZRVI* 34 (1995) 21-40

Kordoses M., Το Φραγκικό Βασίλειο της Θεσσαλονίκης. Μακεδονία 1: Ιστορία, Paliuras A. (έκδ.), Athen 1993, 97-104

Korres Th., Some Remarks on the First Two Major Attempts of the Avaroslavs to Capture Thessalonike (597 and 614), *Βυζαντινά* 19 (1998) 171-185

Kosmas N., Ο ανέκδοτος κώδικας 161 της Χίου για την σύνοδο της Φλωρεντίας, την άλωση της Θεσσαλονίκης το 1430 και τη μάχη της Βάρνας. Athen 1975

Kourkutidou-Nikolaidou E., Les ambons paléochrétiens à Thessalonique et à Philippes (Résumé) 31 *Corso di Cultura...*, Ravenna 1984, 255-275

Kukules Ph., Θεσσαλονίκης Ευσταθίου τα λαογραφικά.[Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Επιστημονικά Πραγματεία. Σειρά Φιλολογική και Θεολογική, 5-6], Athen 1950.

Kunihom P. I.-Striker C. L., Dendrochronology and the Architectural History of the Church of the Holy Apostles in Thesalonike, *Architectura* 20 (1990)

Kunturas A., Τρεις επιγραφές από τα τείχη της Θεσσαλονίκης. Τρίτο συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων. Αθήνα 29-30 Απριλίου, 1 Μαΐου 1983.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Αθήνα 1983, 39-40

Kurkutidu-Nikolaidu E., Βυζαντινά και μεσαιωνικά μνημεία Μακεδονίας και Θράκης, *Αρχαιολ. Δελτ.* 27 (1972) II/2 548-578 (548-571 Thessalonike)

Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia/ Tsiume Chrysanthe, Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας, *Αρχαιολ. Δελτ.* 3 (1978; εκδ. 1985) Β 2-Χρονικά, 237-248

Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia et.a, Θεσσαλονίκη. Ιστορία και Τέχνη. Έκθεση Λευκού Πύργου, Athen, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων 1986

- Kurkutidu-Nikolaidu E.- Mauropulu-Tsiume Chr, Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, Αρχαιολ. Δελτ. 34 (1979) [εκδ. 1987] Β 2, Χρονικά, 283-293
- Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia, Το εγκαίνιο της βασιλικής στο ανατολικό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης. Αρχαιολ. Εφημ. 1981 [1983], Αρχαιολογικά Χρονικά 70-81
- Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia, Το εγκαίνιο του ναού του Σωτήρος στη Θεσσαλονίκη, Η Θεσσαλονίκη Ι (1985) 205-217
- Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia, Ο ναός της Παρθένου στη Θεσσαλονίκη, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 498-501, 505, 507
- Kurkutidou-Nikolaidou Eutychia, Katsanika-Stefanou Elene, Marconi-Papadele Gabriella, Έκθεση Λευκού Πύργου-Θεσσαλονίκη. Ιστορία και Τέχνη. Αρχαιολογικά Ανάλεκτα εξ Αθηνών 18 (1985; εκδ. 1988) 51-64
- Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Αρχαιολ. Δελτ. 35 (1980) [εκδ. 1988] Β' 2, Χρονικά, 375-387
- Kurkutidu-Nikolaidu E., Ένα Μουσείο γεννιέται. Στόχοι και προσανατολισμός/Το ιστορικό της ίδρυσης του νέου Μουσείου/Οι άνθρωποι του Μουσείου. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού 1 (1994)
- Kurkutidu-Nikolaidu E./Turta A., Περίπατοι στη Βυζαντινή Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1997
- Kusulaku N., Από τις ανασκαφές της Θεσσαλονίκης κατά το 1992, Το αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 6 (1992 [1995]) 305-310
- Kyriakides St., Ιστορική τοιχογραφία της εκκλησίας του αγίου Δημητρίου. [Τρεις Διαλέξεις = Μακεδονική Λαϊκή Βιβλιοθήκη, Α'], Thessalonike 1953, 5-18.
- Kyriakoudis N. E., La peinture murale de Kastoria pendant la deuxième moitié du XIV siècle et ses relations avec l'art de Salonique et des pays balkaniques limitrophes, Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 35-40
- Kyrges K., Ο Κύπριος αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Υάκινθος (1345-1346) και ο ρόλος του εις τον αντιπαλαμυτικόν αγώνα, Κυπρ. Σπουδαί 25 (1961) 91-122
- L'Orange H. P., I mosaici della cupola di Hagios Georgios a Salonicco. Corsi di cultura sull'arte rav. e biz. (Ravenna 8-21 marzo 1970), Ravenna 1970, 257-268
- Λαίου Α., Η Θεσσαλονίκη, η ενδοχώρα της και ο οικονομικός της χώρος στην εποχή των Παλαιολόγων. Διεθνές Συμπόσιο «Βυζαντινή Μακεδονία 324-1430 μ.Χ.», Θεσσαλονίκη 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Μακεδονική Βιβλιοθήκη 82], Thessalonike 1995, 183-194
- Lampakes S., Ο Ευστάθιος Θεσσαλονίκης και ο πρόλογος των σχολίων του στον Πίνδαρο, Επετηρίς της Εταιρείας Βοιωτικών Μελετών 2 (1995) 1173-1178
- Laskaris M., Θεσσαλονίκη και Τάνα. Τόμος Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου επί τη εξακοσιετηρίδι της Εξαβίβλου αυτού, Επιστ. Επετηρίς Πανεπιστ. Θεσσαλ. 6 (1953) 131-340.
- Laskaris M., Ιωάννης Η' ο Παλαιολόγος εν Θεσσαλονίκη κατά την πολιορκίαν του 1416, Τόμος Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου επί τη εξακοσιετηρίδι της Εξαβίβλου αυτού, Επιστ. Επετηρίς Πανεπιστ. Θεσσαλ. 6 (1953) 340-344.

- Laskaris M., Ναοί και μοναί Θεσσαλονίκης το 1405 εις το Οδοιπορικόν του εκ Σμολένσκ Ιγνατίου, Τόμος Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου επί τη εξακοσιετηρίδι της Εξαβίβλου αυτού, Επιστ. Επετηρίς Πανεπιστ. Θεσσαλ. 6 (1953) 315-331.
- Laskaris M. Th., Μιχαήλ Θ' ο Παλαιολόγος εν επιγραφή του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Αρχαιολ. Εφημερίς 1953/54 (Τόμος εις μνήμην Γ. Π. Οικονόμου. Β'), (1956) 6-10
- Laubscher H. P., Der Reliefschmuck des Galeriusbogens in Thessalonike. [Deutsch. Archäol. Inst. Archäol. Forsch., 1.] Berlin 1975
- Laourdas B., Ο Γαβριήλ Θεσσαλονίκης, Αθηνά 56 (1952) 199-214.
- Laourdas B., Γαβριήλ Θεσσαλονίκης ομιλία, Αθηνά 57 (1953) 141-178.
- Laourdas B., Ισιδώρου αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης ομιλία. Προσφορά εις Στ. Κυριακίδη (= Ελληνικόν Παράρτημα 4), Thessalonike 1953, 389-398.
- Laourdas B., Ισιδώρου αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης ομιλία εις τας εορτάς του αγίου Δημητρίου, [Ελληνικά, Παράρτημα 5] Thessalonike 1954.
- Laourdas B., Εγκώμια εις τον άγιον Δημήτριον κατά τον δέκατον τέταρτον αιώνα, ΕΕΒΣ 24 (1954) 275-290
- Laourdas B., Τα δύο προσφωνήματα εις άγιον Δημήτριον του Νικολάου Καβάσιλα, Hellenika 13 (1954) 337-338
- Laurdas B., Μακαρίου Χούμνου ηγουμένου της Νέας Μονής Θεσσαλονίκης εγκώμιον εις τον άγιον Δημήτριον, Γρηγόριος Παλαμάς 38 (1955) 346-350
- Laurdas B., Ο "Συμβουλευτικός προς τους Θεσσαλονικείς" του Μανουήλ Παλαιολόγου, Μακεδονικά 3 (1955) 290-307.
- Laurdas B., Συμεών Θεσσαλονίκης, Ακριβής διάταξις της εορτής του Αγίου Δημητρίου, Γρηγόριος Παλαμάς 39 (1956) 327-342
- Laurdas B., Το εγκώμιον του Δημητρίου Χρυσολωρά εις τον άγιον Δημήτριον, Γρηγόριος Παλαμάς 40 (1957) 342-354.
- Laourdas B., Η κλασσική φιλολογία εις την Θεσσαλονίκην κατά τον δέκατον τέταρτον αιώνα. [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, 37], Thessalonike 1960.
- Laourdas B., Θωμά Μαγίστρου, Τοις Θεσσαλονικέυσι περί ομονοίας. Αφιέρωμα εις Χ. Ν. Φραγκίσταν Επιστημ. Επετηρίς Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης 12 (1969) 751-775
- Laourdas B., Ανέκδοτον εγκώμιον εις τον όσιον Δαβίδ, Μακεδονικά 10 (1970) 243-256
- Laurent V., Ecrits spirituels inédits de Macaire Choumnos († c. 1382) fondateur de la Nea Moni à Thessalonique, Ελληνικά 14 (1955) 40-86
- Laurent V., Le métropolitane de Thessalonique Gabriel (1397-1416/19) et le couvent de la Nea Moni, Ελληνικά 13 (1954) 241-255
- Laurent V., Eustathe, Métropolitane de Thessalonique et humaniste byzantin (XIIe s.). Dict. Hist. et Géogr. Eccl. 16 (1964) 33-41
- Laurent V., Une homélie inédite de l'archevêque de Thessalonique Léon le Philosophe sur l'Annonciation, 25 mars 842 [Mélagnes E. Tisserant II], Città del Vaticano 1964, 281-302

- Lavagnini B., Σικελοί και Νορμανδοί εις την Θεσσαλονίκην κατά το 1185 μ. Χ., *Παρνασσός* 4 (1962) 259-263
- Lazarides P., Βυζαντινά, μεσαιωνικά και νεώτερα μνημεία Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, *Αρχαιολ. Δελτ* 30 (1975; εκδ. 1984) Β' I, 263-271
- Leclercq H., Salonique, *Art. dans Dictionn. d'Archéol. Chrét. et de Lit.* 15 (1950) 624-713
- Lemerle P., Autour d'un prostagma inédit de Manuel II. L'aulé de Sir Guy à Thessalonique. *Silloge Bizantina in onore. di S. G. Mercati, Roma* 1951, 271-286.
- Lemerle P., Saint-Démétrius de Thessalonique et les problèmes du martyrium et du transept. *Bull. Corr. Hell.* 77 (1953) 660-694.
- Lemerle P., Les plus anciens recueils des Miracles de Saint Démétrius et la pénétration des Slaves dans les Balkans, II. *Commentaire, Paris* 1981
- Lemerle P., Sainte Anysia, martyre à Thessalonique? Une question posée, *AnBoll.* 100 (1982) 111-124
- Leontiadis I. G., Gelehrtenkreise im Thessalonike der Palaiologenzeit, in: *Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Εορταστικός Τόμος, 50 χρόνια, 1939-1989, Thessalonike* 1992, 245-255
- Lialias N. Ch., Διάφορα γιατροσόφια από την Αρέθουσα Θεσσαλονίκης. Γ' Συμπόσιο λαογραφίας του βορειοελλαδικού χώρου (Ήπειρος – Μακεδονία – Θράκη), *Αλεξανδρούπολη*, 14-18 Οκτωβρίου 1976. Πρακτικά (Συμπλήρωμα), *Thessalonike. Ίδρυμα Μελετών Χερσ. του Αίμου* 1979, 397-403
- Lifshitz B. und Schiby J., Une synagogue samaritaine à Thessalonique, *Rev. bibl.* 75 (1968) 368-378.
- Lindberg Gertrud, *Studies in Hermogenes and Eustathius: The Theory of Ideas and its Applications in the Commentaries of Eustathios on the Epics of Homer. Diss., Lund* 1977
- Loberdu-Tsigarida K., Ο δεύτερος άμβωνας του ναού του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη. [Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου 46] Τόμος Β' (Athen, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων 1992, 630-647
- Loberdu-Tsigarida Ai./Makropulu D./Nalpantes D./Kanonides I./Tsiorkas A./Eleutheriadi K., Νομός Θεσσαλονίκης. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, *Αρχαιολ. Δελτ.* 43 (1988 [1993]) Β' 2, Χρονικά, 377-394
- Loenertz R.-J., Saint David de Thessalonique. Sa Vie, son culte, ses reliques, ses images, *Rev. Ét. Byz.* 11 (1953) (= *Mélanges M. Jugie*), 205-222
- Loenertz R.-J., Notes sur le règne de Manuel II à Thessalonique-1381/82 – 1387, *BZ* 50 (1957) 390-396
- Lowry H. W., Portrait of a City: The Population and Topography of Ottoman Selânik (Thessalonike) in the Year 1478, *Δίπτυχα* 2 (1980-1981) 254-293
- Luegmeyer A., Un solidus de Justin Ier et Justinien de l'atelier de Thessalonique. *Bulletin de la Société Française de Numismatique* (1995) 1001-1002
- Μακεδονία - Θεσσαλονίκη. Αφιέρωμα Τεσσαρακονταετηρίδος. *Thessalonike, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών* 1980

- Macrides Ruth, The Cult of St. Demetrios and Civil Patriotism in Thessalonica, 17th Int. Byz. Congress. Abstracts of Short Papers, Washington, D.C., August 3-8, Dumbarton Oaks/Georgetown University. Baltimore, US Nat. Committee for Byz. Studies [1986] 203
- Macrides Ruth J., Subversion and Loyalty in the Cult of St. Demetrius, BSI 51 (1990) 189-197
- Magdalino P., Some Additions and Corrections to the List of Byzantine Churches and Monasteries in Thessalonica, REB 35 (1977) 277-285
- Magdalino p., Saint Demetrius and Leo VI, BSI 51 (1990) 198-209
- Magdalino P., Eustathios and Thessalonica, ΦΙΛΕΛΛΗΝ, Studies in Honour of Robert Browning, ed. Constantinides C. N.-Panagiotakes N. M.- Jeffreys E.- Angelou A. D., [Istituto Ellenico di Studi Bizantini e Postbizantini di Venezia. Bibliotheke 17], Venezia 1996, 225-238
- Mainstone R. J., Masonry vaulted and domed structures, with special reference to the monuments of Thessalonike. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 237-248
- Makaronas Ch. M., Το οκτάγωνον της Θεσσαλονίκης. Πρακτικά Αρχ. Εταιρ. 1950 (1951) 303-321.
- Makaronas Ch., Χρονικά αρχαιολογικά. Ανασκαφαί, έρευναι και τυχαία ευρήματα εν Μακεδονία και Θράκη κατά τα έτη 1940-1950, Μακεδονικά 2 (1941-1952) 590-678 (Thessalonike: 594-642).
- Makropulu Despoina, Ο παλαιοχριστιανικός ναός έξω από τα ανατολικά τείχη της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 23 (1983) 25-46
- Makropulu Despoina, Από το υστεροβυζαντινό νεκροταφείο της Μονής Βλατάδων. Η Θεσσαλονίκη I (1985) 255-309
- Makropulu D., Ανασκαφή τάφων στο ανατολικό παλαιοχριστιανικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 27 (1989-90) 190-208
- Makropulu D., Παλαιοχριστιανική αστική οικία στην πάνω πόλη της Θεσσαλονίκης. Το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και Θράκη 3 (1989 [1992]) 257-265
- Makropulu D., Δυτικό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης 1991: αρχαιολογικές έρευνες στην οδό Λαγκαδά, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 5 (1991 [1994]) 257-270
- Makropulu D., Το βυζαντινό κοιμητήριο της Μονής Βλατάδων. Χριστιανική Θεσσαλονίκη Σταυροπηγιακές και ενοριακές μονές. ΚΗ' Δημήτρια, Ζ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Ιερά Μονή Βλατάδων, 18-20 Οκτωβρίου 1993) Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης 17], Thessalonike 1995, 235-244
- Makropulu D./Tzitzimpase A., Σωστική ανασκαφική έρευνα στην οδό Κασσάνδρου 90, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 7 (1993 [1997]) 355-372
- Malingoudis Ph., Die Hungersnote in Thessalonike (ca. 676-678), JÖB 40 (1990) 145-154
- Malingudes Ph., Η Θεσσαλονίκη και ο κόσμος των Σλάβων. Εισαγωγικά δοκίμια. [Βιβλιοθήκη σλαβικών Μελετών], Thessalonike 1991
- Malingudes Ph., Η Θεσσαλονίκη και ο κόσμος των Σλάβων. Εισαγωγικά δοκίμια [Βιβλιοθήκη σλαβικών Μελετών 8], Θεσσαλονίκη 1997

- Malingudes Ph., Θρύλος και ιστορική πραγματικότητα· Παρατηρήσεις γύρω από την καταγωγή των Θεσσαλονικέων αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 79-86
- Malingudes Ph., Ο «λιμός» της Θεσσαλονίκης το έτος 676. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 53-62
- Maltezu Ch. A., Θεσσαλονίκη: ορμητήριο κουρσάρων στα τέλη του 13^{ου} αιώνα. Διεθνές Συμπόσιο «Βυζαντινή Μακεδονία 324-1430 μ.Χ.», Θεσσαλονίκη 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Μακεδονική Βιβλιοθήκη 82], Thessalonike 1995, 209-216
- Mantellu P., Βυζαντινά μνημεία Θεσσαλονίκης. Τα ψηφιδωτά, Βυζαντιναί Μελέται 7 (1996) 529-548
- Mantopoulou-Panagiotopoulou Th. S., On the Identification of the Church of Nea (Megali) Panaghia in Thessalonike, JÖB 46 (1996) 423-435
- Mantopoulou-Panagiotopoulou Th. S., The Monastery of Agios Menas in Thessalonike, DOP 50 (1996) 239-262
- Manusakas M. I., Με τον Κριαρά στο Μεσαιωνικό Αρχείο της Ακαδημίας και στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Αντί, 442 (1990) 58-60
- Mareš F. V., Die Namen des Slavenapostels Methodios von Saloniki und seiner Gefährten im Verbrüderungsbuch des Reichenauer Klosters, Cyrillomethodianum 1 (1971) 107-112
- Margetić L., Note ai «Miracula S. Demetrii», Studi mediev. s. III 29 (1988) 755-760
- Marinos P.G./ Koukis G.C., The Engineering Geology of Ancient Works. Monuments and Historical Sites. Preservation and Protection. Proceedings of an International Symposium Organized by the Greek National Group of IAEG. Athens, 19-23 sept. 1988. Rotterdam/Brookfield, Balkema 1988
- Marke-Angelku Euterpe, Ανασκαφή Αγίου Νικολάου Τρανού, Μακεδονικά 19 (1979) 271-297
- Marke Euterpe, Ένας άγνωστος οκταγωνικός ναός στη Θεσσαλονίκη, Μακεδονικά 23 (1983) 117-133
- Marke Euterpe, Λείψανα παλαιότερων οχυρώσεων φρουρίου Βαρδαρίου Θεσσαλονίκης. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981 [Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Athen 1981, 55-56
- Marke-Angelku Euterpe, Το σταυρικό μαρτύριο και οι χριστιανικοί τάφοι της οδού Γ' Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη, Αρχαιολ. Εφημ. 1981 [1983], Αρχαιολογικά Χρονικά 53-69
- Marke Euterpe, Το δεύτερο οκτάγωνο της Θεσσαλονίκης. Τρίτο συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων. Αθήνα 29-30 Απριλίου, 1 Μαΐου 1983 [Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Αθήνα 1983, 51-52

- Marke Euterpe, Ο ανώνυμος σταυρικός ναός της οδού Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη, Η Θεσσαλονίκη I (1985) 159-188
- Marke Euterpe, Η ταφική ζωγραφική των πρώτων χριστιανικών χρόνων στη Θεσσαλονίκη. Χριστιανική Θεσσαλονίκη από του Αποστόλου Παύλου μέχρι και της Κωνσταντινείου εποχής. ΚΓ΄ Δημήτρια, Β΄ Επιστημονικό Συμπόσιο [Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης αρ. 4), Thessalonike 1990, 169-194
- Marke Eu., Η ταφική ζωγραφική των πρώτων χριστιανικών χρόνων στη Θεσσαλονίκη. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 169-194
- Marke E./Pelekidu H./Kanonides I./Karyads N., Η Θεσσαλονίκη κατά τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους, Δέκατο Έβδομο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας, Αθήνα 23-25 Μαΐου 1997, Αθήνα 1997, 42-43
- Marke E., Πρωτοχριστιανικές παραστάσεις και θέματα που μιμούνται την κοσμική ζωγραφική σε ταφικό συγκρότημα της Δυτικής Νεκρόπολης της Θεσσαλονίκης, Δελτ. Αρχαιολ. Εταιρείας 19 (1996-1997) 125-150
- Mastrodemetres G. D., Τα χειρόγραφα της δημοτικής βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης, Επιστ. Επετ. Φιλολ. Σχολ. Παν. Θεσσαλ. 14 (1975) 263-284
- Matschke K.-P., Tuchproduktion und Tuchproduzenten in Thessalonike und in anderen Städten und die Regionen des späten Byzanz, Βυζαντικά 9 (1989) 47-87
- Matsukas N., Ζηλωτικά πόλεως Θεσσαλονίκης (1342-1349). Thessalonike 1993
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Ο Άγιος Νικόλαος ο Ορφανός. [ΙΜΧΑ. Οδηγοί μνημείων Μακεδονίας 3] Thessalonike 1970
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe - Papanikola-Mpakirtze Demetra, Κιονόκρανα της συλλογής της Ροτόντας Θεσσαλονίκης. Μέρος Α΄: Κορινθιακά κιονόκρανα και παραλλαγές. Μακεδονικά 19 (1979) 11-39
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Papanikola-Mpakirtze D., Κιονόκρανα της συλλογής Ροτόντας Θεσσαλονίκης. Μέρος Β΄: Ιωνικά κιονόκρανα, Μακεδονικά 20 (1980) 218-236
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe und Kuntura Argyre, Ο ναός του Αγίου Ανδρέα στην Περιστερά, Κληρονομία 13 (1981) 487-507
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Theodorides P., Μονή Βλατάδων-Νέα Στοιχεία. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981, [Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Athen 1981, 100-102
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Kurkutidu-Nikolaidu Eutychia, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Αρχαιολ. Δελτ. 36 (1981) [εκδ. 1988] Β΄ 2, Χρονικά, 305-314
- Mauropulu-Tsiume Chr., Παράσταση της Σωσάννας σε παλαιοχριστιανικό τάφο της Θεσσαλονίκης. Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5] Thessalonike 1983, 247-259

- Mauropulu-Tsiume Chr., Ο ναός του Αγίου Ανδρέα Περιστεράς και η τοιχογράφηση των τρούλλων του. Τρίτο συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων. Αθήνα 29-30 Απριλίου, 1 Μαΐου 1983, [Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Αθήνα 1983, 54-56
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Οι τοιχογραφίες της Μονής Βλατάδων, τελευταία αναλαμπή της βυζαντινής αρχιτεκτονικής στη Θεσσαλονίκη, Η Θεσσαλονίκη 1 (1985) 231-254
- Μανροπούλου-Tsioumi Chrysanthi, The Church of St. Nicholas Orphanos, Thessalonike, Institute for Balkan Studies, 1986
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Vlatadon Monastery [Guides of the Institute for Balkan Studies] Thessalonike 1987
- Mauropulu-Tsiume Chrysanthe, Οι σεισμοί του 1978 και τα μνημεία της Θεσσαλονίκης. Η θετική πλευρά του θέματος. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 9-24
- Mauropulu-Tsiume Ch., Βυζαντινή Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1992
- Mauropulu-Tsiume Ch., Η μνημειακή ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη στο δεύτερο μισό του 14^{ου} αιώνα Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη. [Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου 46] Τόμος Β' (Athen, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων 1992, 658-669
- Mauropulu-Tsiume Chr., Ανασκαφικές έρευνες και αποκάλυψη τοιχογραφιών στη Μ. Βλατάδων. Συμβολή στην ιστορία της μονής. Χριστιανική Θεσσαλονίκη, Σταυροπηγιακές και ενοριακές μονές. ΚΗ' Δημήτρια, Ζ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Ιερά Μονή Βλατάδων, 18-20 Οκτωβρίου 1993). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 17], Thessalonike 1995, 163-188
- Megaw A. H., Ninth International Congress of Byzantine Studies. Archaeology 6 (1953) 181-183
- Melville Jones J. R., Eustathios of Thessalonike. The Capture of Thessalonike. A Translation With Introduction and Commentary, [Australian Assoc. for Byzant. Stud. Byzantina Australiensia 8], Canberra, Austral. Ass. for Byz. Stud. 1988, XXII
- Mentzos A., Συμβολή στην έρευνα του αρχαιότερου ναού της Αγίας Σοφίας της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 21 (1981) 201-221
- Mentzos A., Ημιτελές ανάγλυφο από τη Θεσσαλονίκη. Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5], Thessalonike 1983, 260-270
- Mentzos A., Το προσκύνημα του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης στα βυζαντινά χρόνια. [Εταιρεία των Φίλων του Λαού. Κέντρον Ερεύνης Βυζαντίου 1], Athen 1994
- Mentzos A., Το μεσοβυζαντινό προσκύνημα του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης και σύγχρονα ταφικά προσκυνήματα. Δέκατο Έκτο Συμπόσιο βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης. Αθήνα 17, 18 και 19 Μαΐου 1996. Πρόγραμμα και περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων, Athen, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία 1996, 49
- Metcalf D. M., The coinage of Thessalonike, 829-1204, and its place in Balkan Monetary History, Balkan Studies 4 (1963) 277-288

- Metcalf D. M., Η ιστορική τοποθέτησις βυζαντινών νομισμάτων Θεσσαλονίκης 829-1204, *Μακεδονικόν Ημερολόγιον* 34 (1964) 258-260.
- Metcalf D. M., *The Copper Coinage of Thessalonica under Justinian I.* [Veröffentl. Num. Komm., 5.] Wien 1976
- Metcalf D. M., Folles and Fractional Copper Minted at Thessalonike under Justin I, *Jb. Num. u. Geldgesch.* 30 (1980) 19-27
- Metcalf D. M., *The Mint of Thessalonica in the Early Byzantine Period. Villes et peuplement dans l'Illyricum protobyzantin.* Actes du Colloque organisé par l'Ecole Française de Rome (Rome 12-14 mai 1982, [Collection de l'Ecole Française de Rome, 77] Rom, Ecole Française de Rome 1984, 111-129
- Meyer H., Die Frieszyklen am sogenannten Triumphbogen des Galerius in Thessalonike. *Kriegschronik und Ankündigung der zweiten Tetrarchie*, *Jahrb. dt. Archeol. Inst.* 95 (1980) 374-444
- Michaelides M., Αργυρά λειψανοθήκη του Μουσείου Θεσσαλονίκης. (Reliquaire en argent du Musée de Thessalonique), *Αρχαιολ. Ανάλ. εξ Αθηνών (Athens Annals of Archaeol.)* 1 (1969) 48-49
- Michaelides M., Βυζαντινά και μεσαιωνικά μνημεία Μακεδονίας, *Αρχαιολ. Δελτ.* 24, 1969 (1970) Β' 2, 359-361
- Michaelides M., Μεσαιωνικά Μακεδονίας. *Αρχαιολ. Δελτ.* 19, 1964 (1967) Β' 3, 382-383
- Michaelides M., Μεσαιωνικά Μακεδονίας, *Αρχαιολ. Δελτ.* 21, 1966 (1968) Β' 2, 369-371.
- Michaelides M., Μεσαιωνικά μνημεία Μακεδονίας-Θράκης, *Αρχαιολ. Δελτ.* 22, 1967 (1968) Β' 2, 435-438
- Michaelides M., Μεσαιωνικά Μακεδονίας-Θράκης, *Αρχαιολ. Δελτ.* 23, 1968 (1969) Β' 2, 370-371
- Michaelides M., Μεσαιωνικά μνημεία Μακεδονίας-Θράκης, *Αρχαιολ. Δελτ.* 25, 1970 (1973) Β' 2, 411-415
- Mihăilă G., La diffusion dans les pays Roumains des écrits sur la vie et l'activité des frères Cyrille et Méthode de Thessalonique. *Κυρίλλω και Μεθοδίου τόμος εόρτιος II*, Thessalonike 1968, 245-263
- Mijović P., O gradjevinama kralja Milutina u Solunu. (Über die Bauten König Milutins in Saloniki.) *Starinar N. S.* 18 (1967) 233-237
- Mostecky H., Weder Lagerplan noch Treppenbasis (Der VIRT EXERC – Reverstyp auf Folles aus Thessalonica). *Mitt. Österr. Num. Ges.* 31 (1991) 82-87
- Moutsopoulos N. C., Η παλαιοχριστιανική φάση της Ροτόντας του Αγίου Γεωργίου Θεσσαλονίκης, in: *Actes du Xe Congrès Int. d'archéologie chrétienne. 1.2. Rapports. Communications. Thessalonique, 28 Septembre-4 Octobre 1980.* [Studi di antich. Crist., 37. Hellenika Supplem., 26], Città del Vaticano, Pontif. Ist. Di archeol. Crist. 1984, 355-376
- Moutsopoulos N. K., Monasteries Outside the Walls of Thessalonike during the Period of Slav Raids, *Cyrrillomethodianum* 11 (1987; εκδ. 1989) 129-194
- Μπρακίρτζε Ch., Νεώτερες παρατηρήσεις στην κτιτορική επιγραφή του τρούλλου της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, *Βυζαντινά* 11 (1982) 165-180

- Mprakirtzes Ch. N., Η βασιλική του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης, [Οδηγοί μνημείων Μακεδονίας, 4.] Thessalonike, IMXA 134, 1972
- Mprakirtzes Ch. (επιμέλεια), μετάφραση Sidere A., Αγίου Δημητρίου Θαύματα. Οι Συλλογές Αρχιεπισκόπου Ιωάννου και Ανωνύμου. Ο βίος, τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου, Athen 1997
- Mprakirtzes Ch., Η θαλάσσια οχύρωση της Θεσσαλονίκης. (Παρατηρήσεις και προβλήματα.). (M. engl. Zsfg.), Βυζαντινά 7 (1975) 289-341
- Mprakirtzes Ch., Ο Πέτρος Παπαγεωργίου και οι απαρχές της λογοτεχνίας στη Θεσσαλονίκη, Μακεδονικά 16 (1976) 235-249
- Mprakirtzes Ch., Ρωμαϊκός λουτρών και η Αχειροποίητος Θεσσαλονίκης Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5], Thessalonike 1983, 310-329
- Mprakirtzes Chr., Μαρμάρινη εικόνα της Αγίας Θεοδώρας από τη Θεσσαλονίκη, Hell. 39 (1988) 158-163
- Mprantellas A. - Sabbaides P., - Dukas I., Ο προσανατολισμός των εκκλησιών της Θεσσαλονίκης, Κληρονομία 14 (1982) 375-406
- Mpouras Ch., Το επιτύμβιο του Λουκά Σπαντούνη στη βασιλική του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Επιστ. Επετ. Πολυτεχν. Σχολής - Τμήμα Αρχιτεκτόνων Παν/μίου Θεσ/νίκης 6 (1973) 3-63
- Mutsopoulos N. C., Contribution à l'étude du plan de ville de Thessalonique à l'époque romaine. Atti 16 Congr. di storia dell'architettura. Atene 29 sett. - 5 ott. 1969, Roma 1977, 187-263 (cf. Moutsopoulos)
- Mutsopoulos N. K., Η θέση της άγνωστης μονής της αγίας Ματρώνας στη Θεσσαλονίκη, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 131-141
- Mutsopoulos N. K., ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ. Ο ορεινός οικισμός του Χορτιάτη και ο ναός του Αγίου Ανδρέα. Μελέτη συντήρησης και αποκατάστασης του καθολικού της μονής και προτάσεις για την αναβίωση της παραδοσιακής κατοικίας [Αριστ. Πανεπ. Θεσσαλονίκης. Επιστ. Επετηρίδα της Πολυτεχνικής Σχολής, 9. Παράρτημα 32], Thessalonike 1986
- Mutsopoulos N. K., Το πρόβλημα της διατήρησης των παραδοσιακών οικισμών της Μακεδονίας. Μακεδονία – Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1980, 407-444
- Nalpantes D., Theodorides P., Eugenidu D., Papazotos Th., Η Βυζαντινή Θεσσαλονίκη και τα μνημεία της, Αρχαιολογία 7 (1983) 17-33
- Nalpantes D/Marke E/Makropulu D/Eleutheriadu K/Theocharidu K., Νομός Θεσσαλονίκης, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Αρχαιολ. Δελτ. 42 (1987 [1992]) Β' 2 Χρονικά, 388-408
- Nalpantes D., Θεσσαλονίκης υδρευτικά, Τα Αρχαιολογικά Έργα στη Μακεδονία και Θράκη 5 (1991 [1994]) 271-287
- Nalpantes D., Νεότερα ευρήματα από σωστικές ανασκαφές στη Θεσσαλονίκη, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 6 (1992 [1995]) 311-326
- Nautin P., La lettre de Félix III à André de Thessalonique et sa doctrine sur l'Eglise et l'Empire, Rev. Hist. Eccl. 77 (1982) 5-34

- Nelson R. S., Theodore Hagiopeitrites and Thessalonike. Seventh Annual Byzantine Studies Conference, Abstracts of Papers (Boston 1981) 16-17
- Nelson R. S., Theodore Hagiopeitrites and Thessalonike, *JÖB* 32/4 (1982) 79-85
- Nicol D. M. and Bendall S., Anne of Savoy in Thessalonica: The Numismatic Evidence, *Revue Numismatique* 19 (1977) 87-102
- Nicol D. M., Thessalonica as a Cultural Centre in the Fourteenth Century. Η Θεσσαλονίκη μεταξύ Ανατολής και Δύσεως. Πρακτικά Συμποσίου Τεσσαρακονταετηρίδος της Εταιρείας Μακεδονικών σπουδών 30 Οκτωβρίου-1 Νοεμβρίου 1980, Thessalonike, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 1982, 121-131
- Nikolajevič Invanka, Monumenti paleochristiani tra Durazzo e Salonicco a nord della Via Egnatia. 31 Corso di Cultura... , Ravenna 1984, 405-406
- Nikonanos N., Καμαρωτός τάφος μετά τοιχογραφιών εν Θεσσαλονίκη. (Grab mit Wandmalereien in Thessalonike), *Αρχαιολ. Ανάλ. Αθηνών (Athens Annals of Archaeol.)* 2 (1969) 178-182
- Nikonanos N., Οι Άγιοι Απόστολοι της Θεσσαλονίκης. [Οδηγοί μνημείων Μακεδονίας, 3.] Thessalonike, *IMXA* 133, 1972
- Nikonanos N., Οι βυζαντινές εκκλησίες της Θεσσαλονίκης. Μακεδονία - Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1980 , 127-164
- Nikonanos N., The Church of the Holy Apostles in Thessalonike, [Guides Inst. Balkan Stud. (IMXA) 4], Thessalonike 1986
- Nošpal-Nikuljska Nada, Novonastanite istoriski uslovi vo Makedonija izrazeni na edna kompozicija od freskite vo Markov manastir - Božjite znamenija prineseni na dar na sv. Dimitrija (Die neuntstandenen historischen Bedingungen in Makedonien, ausgedrückt in einer Komposition der Fresken des Marko-Klosters - die göttlichen Zeichen, dem hl. Demetrios als Geschenk dargebracht) (Maked.). *Arheološki Muzej na Makedonija, Zbornik* 6/7 (1967/74) (Mélanges D. Koco) (Skopje 1975) 171-180
- Nystazopulu-Pelekidu M., Θεσσαλονίκη και Βαλκάνια: Εμπορικές σχέσεις στον ύστερο μεσαίωνα (12^{ος}-15^{ος} αι.) Θεσσαλονίκη. *Επαγγέλματα, παραγωγή-εμπόριο κοινωνική ζωή, 18^{ος}-20ος αιώνας. Διεθνές Συνέδριο, 1 και 2-11-1997. Πρακτικά. [Μελέτες του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, 1], Θεσσαλονίκη 1998, 35-43*
- Nystrom b. P., A symbol of Hope from Thessalonica, *Harv. Theol. Rev.* 74 (1981) 325-330
- O'Bweng-Okwess K., Le portrait du soldat noir chez les Arabes et les Byzantins d'après l'anonyme "Fourtough al-Bahnasa" et "De expugnatione Thessalonicae" de Jean Caminiatès, *Βυζαντινός Δόμος* 2 (1988) 41-47
- O'Hara M. D., A New Gold Issue for the Mint of Thessalonica under Justinian I, *Numism. Circ.* 86 (1978) 579
- Oeconomides Caramessini Mando and Touratsoglou J., The 1948 Thessalonike Hoard of 6th Century Byzantine Gold Coins: A Contribution to the Study of the Mint of Thessalonike, *Quaderni Ticinesi. Numismatica e Antichità Classiche* 8 (1979) 289-312
- Oikonomidès N., Le Kommerkion d'Abydos, Thessalonique et le commerce bulgare au IX siècle, in: *Hommes et richesses dans l'empire byzantin. T. II. VIII-XV siècle. Paris 1991, 241-248*

- Oikonomides N., Όρος Ρωμαίων και Βουλγάρων. (Sonderdruck aus den Acten des) Συμπόσιο, 324-1430 μ. X., Thessalonike 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Μακεδονική Βιβλιοθήκη, 82], Thessalonike 1995, 239-243
- Oikonomides N., Το μερίδιο των μοναστηριών στην Αγορά της Τουρκοκρατούμενης Θεσσαλονίκης (1400). Χριστιανική Θεσσαλονίκη, Σταυροπηγιακές και ενοριακές μονές. ΚΗ' Δημήτρια, Ζ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Ιερά Μονή Βλατάδων, 18-20 Οκτωβρίου 1993). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης 17], Thessalonike 1995, 71-79
- Olajos Thérèse, Contribution à la chronologie des premières installations des Slaves dans l'empire Byzantin, Byz 55 (1985; εκδ. 1986) 506-515
- Oraïopoulos Ph., Νέα στοιχεία στη διαμόρφωση της εξωτερικής κόγχης της Αχειροποιήτου. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία] Athen 1981, 106-107
- Orlandos A. K., Η κινστέρνα της εν Θεσσαλονίκη μονής των Δώδεκα Αποστόλων, Μακεδονικά 1 (1940) 377-383.
- Orlandos A. K., Εργασίες αναστηλώσεως και στερεώσεως Μνημείων. Πρακτικά Αρχ. Ετ. 1952 (1955) 649-656
- Orlandos A. K., Το καθολικόν της παρά την Θεσσαλονίκην μονής Περιστερών, Αρχείον Βυζ. Μνημ. Ελλ. 7 (1951) 146-167.
- Orlandos A. K., Το έργο της Αρχαιολογικής Εταιρείας κατά το 1958, Athen 1959
- Ončarov N., Edna hipoteza za smärtta na solunskija djo Monfera prez 1207g. (Eine Hypothese über den Tod des Königs von Thessalonike, Bonifaz von Montferrat im Jahr 1207). Vekove 18,5 (1989) 15-21
- Pallas D. I., Περί της ζωγραφικής εις την Κωνσταντινούπολιν και την Θεσσαλονίκην μετά την άλωσιν. (Μεθοδολογικά.), ΕΕΒΣ 42 (1975/76) 101-211
- Pallas D. I., Le ciborium hexagonal de Saint-Démétrios de Thessalonique, Zograf 10 (1979) 44-58
- Panagiotides Maria, Η παράσταση της Ανάληψης στον τρούλλο της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης. Εικονογραφικά προβλήματα, Επιστημ. Επετ. Πολυτεχν. Σχολ. (Θεσσαλονίκης) 6, 2 (1974) (Τμήμ. αρχιτ.) 67-89
- Panayotidi Marie und Grabar A., Un reliquaire paléochrétien récemment découvert près de Thessalonique, Cah. archéol. 24 (1975) 33-48
- Panayiotidi M., Les tendances de la peinture de Thessalonique en comparaison avec celles de Constantinople, comme expression de la situation politico-économique de ces villes pendant le XIV siècle, in: Βυζάντιο και Σερβία κατά τον ΙΔ' αιώνα. [Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, 3], Athen 1996, 351-362
- Pančovski I. G., Kanonut na sv. Veilikomučenik Dimitrij Solunski ot sv. Metodij Slavjanobulgarski, Duchovna kultura 65,4 (1985) 8-15
- Panov B., Salonica and the Macedonian Slavs. Macedonian Rev. 2 (1985) 105-120
- Pantazopoulos N. I., Κωνσταντίνος Αρμενόπουλος νομοφύλαξ και κριτής Θεσσαλονίκης. Τόμος Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου επί τη εξακοσιετηρίδι της Εξαβίβλου αυτού, Επιστ. Επετηρίς Πανεπιστ. Θεσσαλ. 6 (1953) 477-528.

- Panteleimon (Metropolit von Thessalonike), Τα αγιολογικά κείμενα του αγίου Ευσταθίου αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, του θαυματουργού. Άγιος Ευστάθιος. Πρακτικά Θεολογικού Συνεδρίου, Thessalonike 1989, 47-63
- Papachryssanthou Denise, Maisons modestes à Thessalonique au XIVe siècle. Αμητός στη μνήμη Φωτίου Αποστολοπούλου, Athen, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών 1984
- Papadamu Anna, Ο ανώνυμος ναός του Σεργίου του Πραγαμά στη Θεσσαλονίκη. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία] Athen 1981, 85-86
- Papadatu D., Οι συσσωματώσεις των ζηλωτών και των ναυτών της Θεσσαλονίκης ως φορείς αυτοκαθορισμού των αρχομένων στο όψιμο Βυζάντιο. Συμπόσιο. «Η διαχρονική πορεία του κοινοτισμού στη Μακεδονία». Εκδήλωση για τα 75 χρόνια από την απελευθέρωση της Μακεδονίας 9, 10, 11 Δεκεμβρίου 1988. [Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης αρ. 5], Thessalonike 1991, 9-23
- Papadatu D., Οι συσσωματώσεις των Ζηλωτών και των ναυτών της Θεσσαλονίκης ως φορείς αυτοκαθορισμού των αρχομένων στο όψιμο Βυζάντιο. Η διαχρονική πορεία του κοινοτισμού στη Μακεδονία, 9-23
- Papadopoulos A. M., Ο Άγιος Δημήτριος εις την ελληνικήν και βουλγαρικήν παράδοσιν, Thessalonike 1971
- Papadopoulos A., Εγκώμια στον Άγιο Δημήτριο κατά την Παλαιολόγεια Εποχή και ο εορτασμός του Αγίου στη Θεσσαλονίκη. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Παλαιολόγειος εποχή. [Κέντρο ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 3] ΚΒ' Δημήτρια, Επιστημονικό Συμπόσιο. Πατριαρχ. Ίδρυμα Πατερ. Μελετών, Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρ. 1987, Thessalonike 1989, 129-145
- Papadopoulos A., Η ευσέβεια της Θεσσαλονίκης από την Ιουστινιάνεια εποχή ως την εποχή του Ιωάννη Καμινιάτη Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 81-91
- Papadopoulos Karoline, Die Wandmalereien des 11. Jahrhunderts in der Kirche Παναγία των Χαλκέων in Thessalonike. [Byzantina Vindobonensia 2], Graz-Köln 1966
- Papadopoulos S. I., Το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (ΙΜΧΑ) της Θεσσαλονίκης και η συμβολή του στην έρευνα της Κυπριακής ιστορίας, Βαλκανικά Σύμμεικτα 2 (1983) 206-217
- Papadopoulos St., Μνεΐα παιδομαζώματος στη Θεσσαλονίκη κατά την πρώτη κατοχή της πόλης από τους Τούρκους. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 71-77
- Papadopolu Ph. P., Αρχαιότητες και μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας. Ανασκαφαί πλατείας Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης, Αρχαιολ. Δελτ. 18, 1963 (1965) Β' 2, 196-199

- Papadopulu Ph., Αρχαιότητες και μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας. Θεσσαλονίκη, Αρχαιολ. Δελτ. 19, 1964 (1966) Β' 3, 329-334
- Papagianne E., Θέματα εκκλησιαστικού δικαίου από το έργο του Ιωάννη Καμινιάτη «Εις την άλωσιν της Θεσσαλονίκης» (Ιούλιος 904), Πρακτικά, ΣΤ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Thessalonike 1986, 33-46
- Papagianne E., Η μονή Ακαπίου και η εφορεία του ναού των αγίων Ασωμάτων. Χριστιανική Θεσσαλονίκη Σταυροπηγιακές και ενοριακές μονές. ΚΗ' Δημήτρια, Ζ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Ιερά Μονή Βλατάδων, 18-20 Οκτωβρίου 1993) Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης 17], Thessalonike 1995, 125-138
- Papanikola-Mpakirtze D., Εργαστήριο εφυαλωμένης κεραμεικής στη Θεσσαλονίκη. Πρώτες παρατηρήσεις. Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5] Thessalonike 1983, 377-388
- Papagianopoulos A., Νομικές Σπουδές στη Θεσσαλονίκη του 14^{ου} αιώνα-Κωνσταντίνος Αρμενόπουλος, Η Θεσσαλονίκη I (1985) 311-323
- Papanicola-Bakirtzis Dimitra, The Palaeologan Glazed Pottery of Thessalonike, Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 193-204
- Papathemeles St., Η επανάσταση των Ζηλωτών και η πολιτεία τους στη Θεσσαλονίκη 1342-1349, Νέα Εστία 118 (1985) Heft 1403, 181-187
- Papazotos Th., Αχειροποίητος Θεσσαλονίκης. Αρχαιολογικές έρευνες. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία] Athen 1981, 87-88
- Papazotos Th., Ο μεγάλος ναός της Θεοτόκου στη Θεσσαλονίκη. Μία επανεξέταση των πηγών για την ιστορία της Αχειροποιήτου, Μακεδονικά 22 (1982) 112-132
- Papazotos Th., Το ψηφιδωτό των κτητόρων του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη, εκδ. P. Asemakopulu-Atzaka, E. Kurkutidu-Nikolaidu, Chr. Mauropulu-Tsiume, N. Nikonanos. [Μακεδονικά, Παράρτημα 5] Thessalonike 1983, 365-376
- Papazotos Th., Επισκευή της ακρόπολης της Θεσσαλονίκης από τον Βασίλειο Αχριδηνό, Ιστοριογεωγραφικά 1 (1986) 201-202
- Papazotos Th., Η πύλη των Αγίων Αποστόλων του Κουλά της Θεσσαλονίκης, Ιστοριογεωγραφικά 1 (1986) 201
- Papazotos Th., Μερικές πληροφορίες για την Θεσσαλονίκη από τον J. van Ghistele (1483;), Ιστοριογεωγραφικά 5 (1993-94) 51-56
- Papulides K. K., Συνόδης Δ. Παπαδημητρίου, 1859-1921. (Ένας ελάχιστα γνωστός λόγιος από τη Θεσσαλονίκη), Μακεδονικά 16 (1976) 174-204
- Parlato V., Il Vicariato di Thessalonica (IV-VII secolo). Studi Urbinati di sc. Giur., pol. ed economiche 49-50 (1980-81/1981-82; εκδ. 1984) 135-150
- Paschalides S. A., Ο βίος της οσιομυροβλτίτιδος Θεοδώρας της εν Θεσσαλονίκη. Διήγηση περί της μεταθέσεως του τιμίου λειψάνου της οσίας Θεοδώρας. [Κέντρον αγιολογικών Μελετών 1], Thessalonike 1991

- Paschalides S. A., Ένας ομολογητής της δεύτερης εικονομαχίας: Ο αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Αντώνιος (+844), Βυζαντινά 17 (1994) 189-216
- Paschos Ap., Μια προσέγγισης της καθημερινής ζωής εις την Θεσσαλονίκη του Βυζαντίου, Βυζαντινά Μελέται 7 (1996) 458-464
- Passuello F. und Dissegna M. G., I mausolei imperiali romani templi del sole. La Rotonda di Tessalonica, Firenze 1976
- Patlagean É., L'immunité des Thessaloniens. Ευψυχία. Mélanges offerts à Héléne Ahrweiler, t. I-II. [Byzantina sorbonensia, 16], Paris 1998, 591-601
- Pazaras Th., Η Ροτόντα του Αγίου Γεωργίου στη Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1974
- Pazaras Th., Κατάλογος χριστιανικών αναγλύφων πλακών εκ Θεσσαλονίκης με ζωομόρφους παραστάσεις, Βυζαντινά 9 (1977) 23-96
- Pazaras Th., Νέες τοιχογραφίες της ύστερης αρχαιότητας στη Θεσσαλονίκη, Αρχαιολ. Δελτ. 30, 1975 (1978) Α' 155-164
- Pazaras Th., Δύο παλαιοχριστιανικοί τάφοι από το δυτικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 21 (1981) 373-389
- Pazaras Th., Reliefs of a Sculpture Workshop Operating in Thessaly and Macedonia at the End of the 13th and the Beginning of the 14th century, Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987), 159-162
- Pazaras Th., The Rotunda of Saint George in Thessalonike. Thessalonike, Institute for Balkan Studies 1985
- Pazaras Th., Η Ροτόντα του Αγίου Γεωργίου στη Θεσσαλονίκη. [Οδηγοί IMXA 5] Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου 1985
- Pelekanides St., Παλαιοχριστιανικά μνημεία της Θεσσαλονίκης. Η Αχειροποίητος και η Μονή του Λατόμου. [Δημοσιεύματα της Εταιρείας των Φίλων της Βυζαντινής Μακεδονίας, 3], Thessalonike 1949
- Pelekanides S., Άγαλμα γυναίκας της υστερινής αρχαιότητας από τη Θεσσαλονίκη, Bull. Corr. Hell. 73 (1949) 294-305.
- Pelekanides S., Ανασκαφή βορείως της βασιλικής Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Πρακτ. Αρχαιολ. Ετ. 1959 (1965) 38-41
- Pelekanides St., Νέαι έρευναι εις την Αγίαν Σοφίαν Θεσσαλονίκης και η αποκατάστασις της αρχαίας αυτής μορφής. Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου Α' (1955) 398-407
- Pelekanides S., Παρατηρήσεις τινές εις Συμείων Θεσσαλονίκης „Διάταξις ακριβής της εορτής του αγίου Δημητρίου“, Μακεδονικά 5 (1955-1960) 410-415
- Pelekanides S., Τα χρυσά βυζαντινά κοσμήματα της Θεσσαλονίκης, Δελτίον Χριστ. Αρχαιολ. Εταιρείας Δ', τ. α' (1959) 55-57
- Pelekanides St., Μεσαιωνικά Μακεδονίας, Αρχαιολ. Δελτ. 16, 1960 (1962), 222-231
- Pelekanides St., Η καλλιτεχνική φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης στη βυζαντινή εποχή, Νέα Εστία 72 (1962) 1734-1738
- Pelekanides S., Μεσαιωνικά Μακεδονίας, Αρχαιολ. Δελτ. 17, 1961/62 (1963) Β', 252-258
- Pelekanides S., Gli affreschi paleocristiani ed i più antichi mosaici parietali di Salonicco. [Collana di quaderni di antichità Ravennati, 2], Ravenna 1963

- Pelekanides S., *Αγαλμάτιον Καλού Ποιμένος εκ Θεσσαλονίκης. Χαριστήριο εις Α. Κ. Ορλάνδον Γ΄*, Athen 1964, 166-178
- Pelekanides St., *Γραπτή παράδοση και εικαστικές τέχνες για την προσωπικότητα του Αγίου Δημητρίου*, Thessalonike 1970
- Pelekanides St., „*Το θέατρον το καλούμενον στάδιον*“ της Θεσσαλονίκης. Κέρνος. Τιμητική προσφορά στον Καθηγητή Γ. Μπακαλάκη, Thessalonike 1972, 122-134
- Pelekanides St., *Παλαιοχριστιανικά μνημεία Θεσσαλονίκης. Αχειροποίητος. Μονή Λατόμου*, Thessalonike 1973
- Pelekanidis S., *I mosaici di Santa Sofia di Salonicco. Corsi di cult. sull'arte rav. e biz. (Ravenna 8.-21.3.1964)*, 337-349
- Pelekanidis St., *Bemerkungen zu den Altarmosaiken der Hagia Sophia zu Thessalonike und die Frage der Datierung der Platytera*, Βυζαντινά 5 (1973) 29-47
- Pelekanidu E., *Νέα ευρήματα στο ανατολικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 7 (1993 [1997]) 373-387*
- Penelis G.- Karaveziroglou M.-Stylianides K. A.- Leontarides D., *Repair and strengthening of Rotunda, Thessalonike Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης*, Thessalonike 1986, 25-48
- Penelis G., Karaveziroglou M., Stylianidis K., Leontaridis D., *The Rotonda of Thessalonike: Seismic Behavior of Roman and Byzantine Structures, Hagia Sophia from the Age of Justinian to the Present*, ed. By Mark R./Cakmak A.H., Cambridge University Press 1992
- Petsas Ph., *Αρχαιότητες και μνημεία δυτ. Μακεδονίας*, Αρχαιολ. Δελτ. 20 (1965) (1968) 423-440
- Petsas Ph., *Αρχαιότητες και μνημεία κεντρικής Μακεδονίας*, Αρχαιολ. Δελτ. 21, 1966 (1968) Β΄ 2, 331-340.
- Petsas F., *Η αγορά της Θεσσαλονίκης (mit engl. Zsfg.)*, Αρχαιολ. Ανάλ. εξ Αθηνών 1 (1968) 156-162.
- Petsas Ph., *Αρχαιότητες και μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας*, Αρχαιολ. Δελτ. 24, 1969 (1970) Β΄ 2, 291-312 (Thessalonike, 297 f.)
- Petsas Ph., *Αρχαιότητες και μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας. Θεσσαλονίκη. Δυτικόν Νεκροταφείον*, Αρχαιολ. Δελτ. 25, 1970 (1973) Β΄ 2, 351-352
- Petsas Ph., *Χρονικά Αρχαιολογικά 1968-1970*, Μακεδονικά 14 (1974) 212-381
- Rheidas Bl., *Συμείων ο Θεσσαλονίκης. Παγκ. Βιογρ. Λεξ. 9 B (1989) 32-33*
- Philon H., *Thessalonike, Andalusia and the Golden Horde*, Balkan Studies 26 (1985; εκδ. 1987) 300-320
- Phuntuku Maria, *Παρατηρήσεις στο αμυντικό σύστημα των τειχών της Θεσσαλονίκης*, Η Θεσσαλονίκη 1 (1985) 111-157
- Phuntules I., *Ιδιορρυθμίες της λειτουργικής πράξεως της Θεσσαλονίκης κατά τις αρχές του ΙΕ΄ αιώνας. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Παλαιολόγειος εποχή. [Κέντρο ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 3] ΚΒ΄ Δημήτρια, Επιστημονικό Συμπόσιο. Πατριαρχ. Ίδρυμα Πατερ. Μελετών, Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρ. 1987, Thessalonike 1989, 149-163*

- Phuntules I., Το ψηφιδωτό του ναού του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης με την παράσταση της Παναγίας και του Αγίου Θεοδώρου (Προσπάθεια εορτολογικής ερμηνείας), Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ.Χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992,175-184
- Phuntules J., Το λειτουργικόν έργον Συμεών του Θεσσαλονίκης. Συμβολή εις την ιστορίαν και θεωρίαν της θείας λατρείας (Διατριβή επί υφηγεσία), Thessalonike 1966
- Picard Ch., La Rotonde de St. Georges à Salonique, Rev. Arch. VI, 17 (1941) 1144f.
- Pietramellara Carla, Salonicco capitale dell'impero nel IV secolo. L'imperatore Giustiniano. Storia e mito, Mailand 1978, 273-293
- Pitsakes K. G., Οι δύο προς Θεσσαλονικείς επιστολές στα κείμενα του Ανατολικού Κανονικού Δικαίου. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 129-154
- Polites L., Κατάλογος χειρογράφων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επιμέλεια-Συμπληρώσεις Soterudes P./Sakellaridu-Sotirudi A. Thessalonike, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κεντρική Βιβλιοθήκη 1991
- Polites L., Νέαι προσκτήσεις της Συλλογής Χειρογράφων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ελληνικά 16 (1958/59) 236-238.
- Popa-Lisseanu G., Die Legende des H. Demetrios von Thessalonike (rum.), Archiva Român. 7 (1941) 83-88.
- Popov G. V., Ikona Grigorija Palamy iz GMII i živopis' Fessalonik pozdnevizantijskogo perioda (Die Ikone des Gregorios Palamas aus dem Staatl. Museum der bildenden Künste und die Malerei von Saloniki in der spätbyzantinischen Periode) (Russ.). Iskustvo zapadnoj Evropy i Vizantii. Sbornik statej (Moskau 1978) 262-275
- Protonotarios P. N., John V and Anna of Savoy in Thessalonica (1351-1365): The Serres Hoard. American Journ. of Numismatics 2, Ser. 2 (1990) 119-128
- Proïos A., Νικόδημος Θεσσαλονίκης στιχούργημα περί της δ΄ σταυροφορίας, Παρνασσός 5 (1963) 511-525
- Pules G., Νομοκανονικά προβλήματα των έργων του Αγίου Συμεών Θεσσαλονίκης, Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ.Χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 143-157
- Rautman M. L., The Church of the Holy Apostles in Thessalonike: a Study in Early Palaeologan Architecture, Ph. D. Diss., Indiana Univ. 1984
- Rautman M., Patron and Builder in Late Byzantine Thessalonike. Twelfth Annual Byz. Stud. Conf. Abstracts of Papers (Bryn Mawr, Pennsylvania 1986) 54-55

- Rautman M. L., Notes on the Metropolitan Succession of Thessalonike c. 1300, REB 46 (1988) 147-159
- Rautman M. L., Patrons and Buildings in Late Byzantine Thessalonike, JÖB 39 (1989) 295-315
- Rautmann M. L., Observations on the Byzantine Palaces of Thessalonike, Byz 60 (1990) 292-306
- Romiorulu Katerina, Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, Αρχαιολ. Δελτ. 33 (1978; εκδ. 1985) Β 2-Χρονικά, 233-236
- Romiorulu K., Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, Αρχαιολ. Δελτ. 34 (1979) [εκδ. 1987] Β 2, Χρονικά, 275-280
- Sławski Fr., Swoboda W., Soluń (Thessalonike). Słownik star. słowiań. 5 (1975) 336-340
- Sabbides A., Χρονολόγιο μεσαιωνικής Θεσσαλονίκης, Βυζαντινά και μεταβυζαντινά χρόνια (τέλη 3^{ου}-τέλη 16^{ου} αιώνα), Βυζαντινά Μελέται 7 (1996) 646-659
- Sakellarakis J. A., Εκ Θεσσαλονίκης. Χαριστήριον εις Α. Κ. Ορλάνδον. Β', Athen 1966, 375-391
- Salajka A., Konstantin-Kyrill aus Thessalonike. [Das östliche Christentum, N. S. 22.], Würzburg 1969.
- Sboronos N., Διάγραμμα οικονομικής ιστορίας της Θεσσαλονίκης (4^{ος}-19^{ος} αιώνας), Αρχαιολογία 7 (1983) 66-71
- Schiby J., A Samaritan Synagogue in Salonica, Zion 42 (1977) 103-109.
- Schirò G., Ο Βαρλαάμ και η φιλοσοφία εις την Θεσσαλονίκην κατά τον δέκατον τέταρτον αιώνα. [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 32], Thessalonike 1959
- Serikov N. I., К вопросу о «čuzoj reči» v proizvedenii Evstatija Solunskovo «O Zachvate Soluni» (Zur Frage der «fremden Zitate» im werke von Eustathios von Thessalonike «Die Eroberung von Thessalonike»), VV 43 (1982) 225-228
- Siachampane Ch.-Stephanu, Ενέματα Ροτόντας-Εφαρμογή. Αναστρώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 49-59
- Siachampane-Stephanu Ch., Νερόμυλοι στην ευρύτερη περιοχή της πόλης Θεσσαλονίκη. Ο άρτος ημών. Γ' τριήμερο εργασίας. Πήλιο, 10-12 Απριλίου 1992. Πολιτιστικό τεχνολογικό ίδρυμα ΕΤΒΑ-“Κυλινδρόμυλος Λούλη” Α.Ε. Athen, Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ 1996, 112-122
- Sigalas A., Εκλαϊκευμένα Μελετήματα. Τόμος Δεύτερος. 1. Πτολεμαϊκά 2. Θεσσαλονίκια 3. Ανάλεκτα 4. Επίκαιρα, Athen 1971
- Sinu Kira, Στην πόλη του Άι-Δημήτρη. Το χρονικό της Θεσσαλονίκης. Εικονογράφηση: Ο. Arcomanes, Athen 1982
- Σκεοφυλάκιο Ιεράς Μονής Βλατάδων. Thessalonike, Υπουργείο Πολιτισμού. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων 1994
- Smirnova E., Culte et image de St. Démètre dans la principauté de Vladimir à la fin du XIIe siècle. Διεθνές Συμπόσιο Βυζαντινή Μακεδονία 324-1453 μ.Χ. Θεσσαλονίκη 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 82] Thessalonike 1995, 267-277

- Sodini J.-P., L'ambon de la rotonde saint-Georges. Remarques sur la typologie et le décor. Bull. Corr. Hell. 100 (1976) 493-510
- Soteriu G. A. und Maria G., Η Βασιλική του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. [Α'] Κείμενον. [Β'] Λεύκωμα. Πίνακες αρχιτεκτονικής, γλυπτικής, ζωγραφικής, ευρημάτων και αναστηλώσεως του μνημείου, [Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, 34], Athen 1952.
- Soteriu G. A., Και πάλιν περί Καταφυγής, Ελληνικά 14 (1955) 158-159
- Soteriu G., Ανασκαφαί εν τη βασιλική του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Πρακτικά Αρχ. Εταιρείας 1949 (Athen 1950) 135-144.
- Soteriu G., Το εν Θεσσαλονίκη αρχικόν Μαρτύριον του Αγίου Δημητρίου, Πρακτικά Ακαδ. Αθηνών 23 (1948/49) 453
- Soteriu Maria G., Sur quelques problèmes de l'iconographie de la coupole de Saint-Georges de Thessalonique. In memoriam P. A. Michelis, Athen 1971, 218-230
- Soteriu Maria G., Ο „οικίσκος“ της παραδόσεως και ο τάφος του Αγίου Δημητρίου, Ελληνικά 24 (1971) 372-374
- Soteriu Maria G., Προβλήματα της εικονογραφίας του τρούλου του ναού Αγίου Γεωργίου Θεσσαλονίκης, Δελτ. Χριστ. Αρχαιολ. Ετ. Δ', ΣΤ', 1970/71 (1972) 191-204
- Soterudes P., Κατάλογος χειρογράφων του Κέντρου Θεολογικών και Αγιολογικών Μελετών της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Hellenika 44 (1994) 81-122.
- Soterudes P., Κατάλογος Χειρογράφων του Κέντρου Θεολογικών και Αγιολογικών Μελετών της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (συμπληρωματικά), Ελληνικά 45 (1995) 140-144
- Speck P., De Miraculis Sancti Demetrii, qui Thessalonicam profugus venit, oder Ketzerisches zu den Wundergeschichten des Heiligen Demetrios und zu einer Basilika in Thessalonike, [ΠΟΙΚΙΛΙΑ BYZANTINA, 12] Varia IV (1993) 257-542
- Speck P., Die Inschrift am Apsisbogen der Παναγία Χαλκέων, Ελληνικά 20 (1967) 419-421
- Sphendonos N., Το γλωσσικόν ιδίωμα της παλαιάς Θεσσαλονίκης, Μακεδονικόν Ημερολόγιον 34 (1964) 290-292
- Spieser J.-M., Note sur la chronologie des remparts de Thessalonique. Bull, Corr. Hell. 98 (1974) 507-519
- Spieser J.-M., Note sur le rempart maritime de Thessalonique, TM 8 (1981) [Hommage à P. Lemerle] 477-485
- Spieser J.-M., Thessalonique et ses monuments du IVe au Vie siècle. Contribution à l'étude d'une ville paléochrétienne. [Bibliothèque des Ecoles Françaises d'Athènes et de Rome 254] Athen/Paris, Ecole Française d'Athènes/Diffusion de Boccard 1984
- Spieser J.-M., Remarques sur Saint-Démétrius de Thessalonique. Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη, [Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου 46] Τόμος Β' (Athen, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων 1992, 561-569
- Spieser J.M., Remarques complémentaires sur la mosaïque de Osios David. Διεθνές Συμπόσιο Βυζαντινή Μακεδονία 324-1453 μ.Χ. Θεσσαλονίκη 29-31 Οκτωβρίου 1992 [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών 82], Thessalonike 1995, 295-306
- Spremić M., Ο κεφαλικός φόρος της Θεσσαλονίκης κατά τον ιε' αιώνα (εισαγωγή, μετάφρασις και σχόλια υπό Ιωάννου Α. Παπαδριανού), Μακεδονικά 9 (1969) 33-47

- Stancu V., L'arc de triomphe de Galère à Salonique et ses métopes représentant des troupes de Daces. Actes 2e Congr. int. de Thracologie, Bucarest, 4-10 sept. 1976, 2. Histoire et archéologie, București 1980, 399-409
- Stauridu-Zaphraka A., Η αυτοκρατορία της Θεσσαλονίκης επί Μανουήλ Δούκα (1230-1237)-Η εξωτερική πολιτική. ΙΓ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (29-31 Μαΐου 1992) [Ελληνική Ιστορική Εταιρεία], Thessalonike 1993, 157-178
- Stauridu-Zaphraka A., Θεσσαλονίκη «πρώτη πόλις Θετταλίας». Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ.Χ.). ΚΕ΄ Δημήτρια. Δ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 63-77
- Stephan Christine, Ein byzantinische Bildensemble. Die Mosaiken und Fresken der Apostelkirche zu Thessalonike, [Manuskripte zu Kunstwiss. 7], Worms, Werner 1986
- Stephan Chr., Ein byzantinisches Bildensemble-Die Mosaiken und Fresken der Apostelkirche zu Thessalonike, Das Münster 40 (1987) 55
- Stephanidu-Tiberius Thea, Τραπεζοφόρα του Μουσείου Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1985
- Stephanu St. N, Ο Πύργος του Τριγωνίου. Συμβολή στη Μελέτη των Τουρκικών οχυρώσεων της Θεσσαλονίκης, Βυζαντινά 14 (1988) 413-455
- Stiernon D., Jean de Thessalonique, archevêque (c. 630). Dict. de Spirit. 8 (1973) 778-780
- Stiernon D., Joseph Stoudite (saint), archevêque de Thessalonique, 760/2-832. Diction. De Spirit. 8 (1974) 1405-1408
- Stiernon D., Nicétas de Maronée, théologien et canoniste byzantine, métropolitte de Thessalonique (12e s.), Catholicisme 9 (1982) 1208-1210
- Stogioglu G. A., Η εν Θεσσαλονίκη πατριαρχική μονή των Βλατάδων. [Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Ανάλεκτα Βλατάδων 12] Thessalonike 1971
- Stogioglu G., Ο ναός της Παναγούδας και το γυναικείο «Βασιλικόν» μοναστήρι στη Θεσσαλονίκη. Χριστιανική Θεσσαλονίκη, Σταυροπηγιακές και ενοριακές μονές. ΚΗ΄ Δημήτρια, Ζ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο (Ιερά Μονή Βλατάδων, 18-20 Οκτωβρίου 1993). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 17], Thessalonike 1995, 83-110
- Stojaković Anka, Quelques représentations de Salonique dans la peinture médiévale serbe. Χαριστήριο εις Α. Κ. Ορλάνδον. Β΄, Athen 1966, 25-48
- Striker C.L./Kuniholm P.I., The archaeology of buildings: the church of the Holy Apostles in Thessalonike. Fifteenth Annual Byz. Stud. Conference. Abstracts of Papers. University of Massachusetts at Amherst, Dept. of Classics, October 27-29, 1989, 31
- Suris G. A., Το ρωμαϊκό εργοστάσιο όπλων (fabrica) της Θεσσαλονίκης. Μια νέα επιγραφή, Τεκμήρια 1 (1995) 66-76
- Synder J., The meaning of the „Maiestas Domini“ in Hosios David, Byz 37 (1967) 143-152
- Syndika-Laourda Luiza, Εγκώμιον εις τον αρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης Γαβριήλ, Μακεδονικά 4 (1957) 352-370
- Szádeczky-Kardoss S., Csillik Ę., Az avar történelem forrásai VII. Thessaloniké elso avar ostroma (Die Quellen der Awarengeschichte VII: Die erste awarische Belagerung von Thessalonike), Archaeol. Ertesito 110 (1983) 89-99

- Tachiaos A. A., Η πνευματική κληρονομία του Κυρίλλου και Μεθοδίου στους Σλάβους. Μακεδονία – Θεσσαλονίκη, Thessalonike 1980, 165-188.
- Tachiaos A.E., Hesychasm as a creative force in the fields of art and literature. Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 117-123
- Tachiaos A.-N.M., Cyril and Methodius of Thessalonica. The Acculturation of the Slavs (traduit du grec par Deborah Whitehouse), Thessalonique 1989
- Tafrali O., Thessalonique au quatorzième siècle. [Institute for Balkan Studies. Archive of Historical Studies, 3], Thessalonike 1993
- Talbot Rice D., The Lost Mosaics of St. Demetrios, Salonica. Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου Α' (1955) 474
- Taliaduros Ch., Η Βυζαντινή μουσική και η συμβολή της Θεσσαλονίκης στη διατήρηση και διάδοσή της, Νέα Εστία 118 (1985) τευχ. 1403, 251-255
- Tapkova-Zaimova V., Napadenija «varvarov» na okrestnosti Soluni v parvoj polovine VI. v/ Οι επιθέσεις των «βαρβάρων» εναντίον των περιχώρων της Θεσσαλονίκης στο πρώτο μισό του 6^{ου} αι. Μετάφραση G. Ioannidu-Mpitsiade, Βαλκανική Βιβλιογραφία 6 (1977) Παράρτημα 273-282
- Tăpkova-Zaimova V., Novootkriti slavjanski (bŭlgarski) prevodi na pochvalni slova za sv. Dimitur Solonski (Neuentdeckte slavische (bulgarische) Übersetzungen von Enkomia für den Hl. Demetrios von Thessalonike). Bŭlgarsko srednovekovie. Sbornik Dujčev (Sofia 1980) 263-264
- Tăpkova-Zaimova Vasilka, Encomion en l'honneur de Saint Démétrius. Byzantino-Bulgarica 6. Hommage à D. Angelov (1980) 363-369
- Tăpkova – Zaimova Vasilka, The Slavs of Salonika and the Origin of Cyril and Methodius. The Work of Constantine-Cyril the Philosopher, Sofia 1969, 62-69.
- Tăpkova-Zaimova V., Les légendes de saint Démétrius dans les textes byzantins et slaves. Les cultures slaves et les Balkans 1, Sofia 1978, 161-169
- Tăpkova-Zaimova V., Les légendes sur Salonique-ville sainte-et la conversion des Bulgares. The Legacy of Saints Cyril and Methodius to Kiev and Moscow. Proceedings of the International Congress on the Millenium of the Conversion of Rus' to Christianity. Thessalonike 26-28 November 1988. Ed. by Tachiaos A.-E. N. Thessalonike, Hellenic Association for Slavic Studies 1992, 133-141
- Tăpkova-Zaimova V., Gens et choses de Salonique. Langdon J./Reinert S.W. et al. (ed.), To Hellenikon, Studies in Honor of Speros Vryonis, Jr. New Rochelle, New York 1993, 1, 385-396
- Tăpkova-Zaimova, Reflexion ueber die osmanische Invasion in der schriftlichen Tradition des Hl. Demetrios von Saloniki, Ivan Dujcev 86,5 (1995) 71-77
- Tăpkova-Zaimova V., La place de Salonique dans la littérature hagiographique et les exégèses byzantines et bulgares. Ιστορική Γεωγραφία. Δρόμοι και κόμβοι της Βαλκανικής από την Αρχαιότητα στην Ενιαία Ευρώπη. [Τομέας Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης-Οργανισμός Πολιτιστικής Προτεύουσας Ευρώπης «Θεσσαλονίκη» 1997], Thessalonike 1998, 107-113
- Tarnanides I., Les relations serbes avec le centre hésychaste au Mont Sinaï aus XIVE siècle. Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 143-148

- Teofil C., Simeon, arceiepiscopul Tesalonicului: Cuvînt despre preotie (Siméon, archevêque de Thessalonique: Discours sur le sacerdoce) (en roum.), *Mitr. Banatului* 31 (1981) 697-710
- Thabores A. I., Θεσσαλονίκη-Σαλονίκη. Η ιστορία του ονόματος της πόλεως, *Η Θεσσαλονίκη* 1 (1985) 1-22
- Theochare Maria S., Το συμπόσιο της Θεσσαλονίκης. Ο αυτοκρατορικός θεσμός στον Μεσαίωνα (24-29 Αυγ. 1969), *Νέα Εστία* 1969
- Theochari Maria S., Ψηφιδωτή εικόν του αγίου Δημητρίου και η ανεύρεσις των λειψάνων του αγίου εις Ιταλίαν, *Πρακτικά Ακαδ. Αθηνών* 53 (1978) 508-536
- Theocharides G. E., Η αγία εκκλησία η εν τω Σταδίω (:). Νέαι απόψεις επί παλαιού προβλήματος. Μελετήματα στη μνήμη Βασιλείου Λαούρδα (Thessalonike 1975) 203-239
- Theocharides G. I., Άγνωστα τοπογραφικά της Θεσσαλονίκης εξ ανεκδότου εγγράφου της εν Αγίω Όρει μονής Διονυσίου, *Μακεδονικά* 5 (1961-1963) 1-14
- Theocharides G. I., Η Νέα Μονή Θεσσαλονίκης, *Μακεδονικά* 3 (1955) 1-19
- Theocharides G. I., Μία εξαφανισθείσα μεγάλη μονή της Θεσσαλονίκης, η μονή του Προδρόμου, *Μακεδονικά* 18 (1978) 1-26
- Theocharides G. I., Ο ναός των Ασωμάτων και η Rotonda του Αγίου Γεωργίου Θεσσαλονίκης, *Ελληνικά* 13 (1954) 24-70.
- Theocharides G. I., Ο ναός των Ασωμάτων και η Rotonda του Αγίου Γεωργίου. Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου Α' (1955) 475-476
- Theocharides G. I., Οι ιδρυταί της εν Θεσσαλονίκη μονής των Βλατάδων. (Τιμητικός Τόμος εις Άγιον Γρηγόριον Παλαμάν 1359-1959), Thessalonike 1959, 49-70.
- Theocharides G. I., Οι σταυροφόροι άρχοντες της μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. *Μακεδονικά* 3 (1955) 379-381
- Theocharides G. I., Σίρμιον ή Θεσσαλονίκη; (Επανεξέτασις μιας κριτικής εξετάσεως της περί του Αγίου Δημητρίου παραδόσεως), *Μακεδονικά* 16 (1976) 269-308
- Theocharides G. J., Μία εξαφανισθείσα μεγάλη μονή της Θεσσαλονίκης, η μονή του Προδρόμου, *Μακεδονικά* 18 (1978) 1-26
- Theocharides G. J., Ο ζωγράφος της ιστορικής τοιχογραφίας εν τη βασιλική του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης, *Μακεδονικά* 4 (1958) 543-545.
- Theocharides G. J., Ο ζωγράφος της ιστορικής τοιχογραφίας εν τη βασιλική του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης, *Μακεδονικά* 5 (1955/1960) 541-543
- Theocharides G. J., Τοπογραφία και πολιτική ιστορία της Θεσσαλονίκης κατά τον ιδ' αιώνα. [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, 31], Thessalonike 1959
- Theocharides G., J., Μία εξαφανισθείσα σημαντική μονή της Θεσσαλονίκης. Η μονή Φιλοκάλλη, *Μακεδονικά* 21 (1981) 319-350
- Theocharides G., Δύο νέα έγγραφα αφορώντα εις την Νέαν Μονήν Θεσσαλονίκης, *Μακεδονικά* 4 (1955-1960) (1960) 315-351
- Theocharidou Kalliopi, Acheiropoietos Basilica, Thessalonike: Early Byzantine Additions to the 5th Century Building and their Liturgical Function (Preliminary Report). 17th Int. Byz. Congress.

Abstracts of Short Papers. Washington, D.C., August 3-8, Dumbarton Oaks/Georgetown University. Baltimore, US Nat. Committee for Byz. Studies [1986] 344-345

Theocharidu K., The Structure of Hagia Sophia in Thessalonike from Its Construction to the Present, in: Hagia Sophia from the Age of Justinian to the Present, ed. By Mark R./Cakmak A.H., Cambridge University Press 1992

Theocharidu K., Αχειροποίητος: Προβλήματα στερέωσης και αποκατάστασης, κριτήρια και έκταση των επεμβάσεων. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 61-70

Theocharidu K., Η αρχιτεκτονική του ναού της Αγίας Σοφίας στην Θεσσαλονίκη. Από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα. [Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου, 52] Αθήνα 1994

Theocharidu K., Η Ροτόντα της Θεσσαλονίκης. Νέα Στοιχεία και αποσαφηνίσεις με αφορμή τις αναστηλωτικές εργασίες, Δελτίο Χριστιανικής Αρχαιολ. Εταιρείας 16 (1991-92) 57-76

Theocharidu K., Μαρτυρίες των ενσφράγιστων πλίνθων για τα τείχη και τους πρώιμους ναούς της Θεσσαλονίκης. Δέκατο Έκτο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης. Αθήνα, 17, 18 και 19 Μαΐου 1996. Πρόγραμμα και περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων. Athen, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία 1996, 28-29

Theocharidu K., Ναός Μεταμόρφωσης Σωτήρα: αρχές της αναστηλωτικής επέμβασης. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 165-173

Theocharidu K., Συμβολή στη μελέτη της πρώιμης ιστορίας των ανατολικών τειχών της Θεσσαλονίκης. Θυμίαμα στη μνήμη της Λασκαρίνας Μπούρα. Athen, Μουσείο Μπενάκη 1994, 309-315

Theocharidu Kalliope, Οι κτηριακές φάσεις του ναού της Αχειροποιήτου Θεσσαλονίκης. Δεύτερο Συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. «Νεώτερα ευρήματα-νεώτερες έρευνες». Αθήνα 9, 10 και 11 Απριλίου 1981, [Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία] Athen 1981, 31-32

Theocharidou Kalliope, The Architecture of Hagia Sophia, Thessalonike, from its Erection up to the Turkish Conquest, [Brit. Archaeol. Rep. Int. Ser., 399], Oxford 1981

Theocharidu Kalliope, Προβλήματα αποκατάστασης της δυτικής πλευράς, του κλιμακοστασίου και των βορείων προσθηκών στην Αχειροποίητο Θεσσαλονίκης. Τρίτο συμπόσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων. Αθήνα 29-30 Απριλίου, 1 Μαΐου 1983.[Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία], Αθήνα 1983, 33-34

Theocharidu Kalliope, Τα ψηφιδωτά του τρούλλου στην Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης. Φάσεις και προβλήματα χρονολόγησης, Αρχαιολ. Δελτ. 31 (1976) Α'265-275

Theodorides P., Η στερέωση της Μονής Βλατάδων (1981-1984) Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 105-112

Theodosiu G., Προβληματική στην προσέγγιση του στατικού προβλήματος της Αχειροποιήτου. Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου

- Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 71-90
- Theotoka Nausika, Περί των κιβωρίων των ναών του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης και Κωνσταντινουπόλεως, Μακεδονικά 2 (1941/52) 395-413.
- Theotoka Nausika, Ο εικονογραφικός τύπος του Αγίου Δημητρίου στρατιωτικού και εφίππου και οι σχετικές παραδόσεις των θαυμάτων. Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου Α' (1955) 477-488
- Tinnefeld F., Demetrios Kydones: His Cultural Background and Literary Connections in Thessalonike, Macedon. Studies, N.S. 3 (1989) 33-43
- Tinnefeld F., Thomas Magistros as a Source for the Social and Political Calamities in Thessalonike (cf. BZ Supplementum Bibliographicum I, 1994, no 130), 142-148
- Torp H., Quelques remarques sur les mosaïques de l'église Saint-Georges à Thessalonique. Πεπραγμένα Θ' Διεθν. Βυζ. Συνεδρίου Α' (1955) 489-498
- Torp H., Mosaikkene i St. Georgs-rotunden i Thessalonike. Et hovedverk i tidlig-bisantinsk kunst (Die Mosaiken der St. Georgskirche in Thessalonike. Ein Hauptwerk der frühbyzantinischen Kunst), Oslo 1963
- Torp H., The date of the Conversion of the Rotunda at Thessalonike into a Church. Hrsc. Von Andersen Ø./Whittaker H., The Norwegian Institute at Athens. The First Five Lectures, Athen 1991, 13-28
- Torp H., Thessalonique paléochrétienne. Une esquisse. Aspects of Late Antiquity and Early Byzantium. Papers read at a Colloquium held at the Swedish Research Institute in Istanbul 31 May-5 June 1992. [Swedish Research Institute in Istanbul. Transactions, 4], Stockholm, Svenska forskningsinstitutet i Istanbul 1993, 113-132
- Toska I.-Kommatas D., Οι βυζαντινοί υδρόμυλοι στην Πολίχνη Θεσσαλονίκης, Δέκατο Έβδομο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας, Αθήνα 23-25 Μαΐου 1997, Αθήνα 1997, 75-76
- Tóth E., Későrómai sír Tihanyból (A lemezből készült hagymafejes fibulák tipológiájához) (Spätromisches Grab aus Tihany [Zur Typologie der Zwiebelknopffibeln aus Bronzeblech), Folia Archeologica 43 (1994) 127-166
- Touchais G., Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1977, Bull. Corr. Hell. 102 (1978) 641-770
- Touchais G., Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1984, BCH 109 (1985) 759-862
- Touchais G., Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1986, BCH 111 (1987) 519-583
- Touratsoglou J., Les sceaux byzantins en plomb de la Collection Michel Ritsos au Musée de Thessalonike, Βυζαντινά 5 (1973) 269-287.
- Touratsoglu L., L'atelier monétaire de Thessalonique au quatorzième siècle après J.-Ch: le rayonnement d'un centre artistique avant le déclin de l'Empire. Recueil des rapports du IV colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 183-187
- Traganu O.-Delegianne, Έρευνες στις φέρουσες τοιχοποιίες και στη θεμελίωση από τη μελέτη στερέωσης του Ναού του Αγίου Παντελεήμονα στη Θεσσαλονίκη. Ανατυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13

Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986, 113-130

Trapp E., Η χρονολογία συγγραφής του «Περί αλώσεως της Θεσσαλονίκης» έργο του Ιωάννη Καμινιάτη επί τη βάσει γλωσσικών δεδομένων. Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ. χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 45-52

Triantaphyllopoulos K., Η Εξάβιβλος του Αρμενοπούλου και η νομική σκέψις εν Θεσσαλονίκη κατά τον δέκατον τέταρτον αιώνα. [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, 34], Thessalonike 1960

Tsaras G., Ιωάννου Αναγνώστου Διήγησις περί της τελευταίας αλώσεως της Θεσσαλονίκης. Μονωδία επί τη αλώσει της Θεσσαλονίκης. Εισαγωγή - κείμενο - μετάφραση - σχόλια, Thessalonike 1957

Tsaras G., Οι δύο έμμετρες μονωδίες για την τελευταία άλωση της Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 9 (1969) 64-100

Tsaras I., Ο τέταρτος καθολικός ναός της Θεσσαλονίκης στο Χρονικό του Ιωάννου Αναγνώστη. (mit franz. Zsfg.), Βυζαντινά 5 (1973) 165-185

Tsaras J., Η Θεσσαλονίκη από τους Βυζαντινούς στους Βενετσιάνους (1423-1430), Μακεδονικά 17(1977) 85-123

Tsaras G., Έκβολος-Εκβολή (Τοπογραφικά Θεσσαλονίκης I), Βυζαντιακά 2 (1982) 29-35

Tsaras G., Τοπογραφικά της Θεσσαλονίκης II, Μακεδονικά 22 (1982) 42-95

Tsaras G., Η Θεσσαλονίκη μεσ' από τα ονόματά της, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 298-304

Tsaras G., Η τελευταία άλωση της Θεσσαλονίκης (1430). Τα κείμενα μεταφρασμένα με εισαγωγικό σημείωμα και σχόλια, Thessalonike 1985

Tsaras G., Ιωάννου Καμινιάτου στην άλωση της Θεσσαλονίκης (904 μ.Χ). Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια. Thessalonike 1987

Tsaras G., Η αυθεντικότητα του Χρονικού του Ιωάννη Καμινιάτη, Βυζαντιακά 8 (1988) 41-58

Tsigaridas E. - Loberdu-Tsigarida Katia, Κατάλογος χριστιανικών επιγραφών στα μουσεία της Θεσσαλονίκης. [Μακεδον. Βιβλιοθήκη. Δημοσιεύματα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών 52] Thessalonike 1979

Tsigaridas E., Latomou Monastery: The Church of Hosios David. Translated by Deborah Whitehouse. Thessalonike. Institute for Balkan Studies 1988

Tsigaridas E. N., Οι τοιχογραφίες της μονής Λατόμου Θεσσαλονίκης και η βυζαντινή ζωγραφική του 12^{ου} αιώνα. [Μακεδονική Βιβλιοθήκη 66] Thessalonike 1986

Tsigaridas E. N., Οι τοιχογραφίες της μονής Λατόμου Θεσσαλονίκης, Byz 61 (1991) 546-548

Tsirpanles R. N., Συμβολή εις την ιστορίαν της Θεσσαλονίκης. Δύο ανέκδοτοι ομιλίες Ισιδώρου αρχιεπ. Θεσσαλονίκης, Θεολογία 42 (1971) 548-581

Tsituridu Anna, Η Παναγία των Χαλκέων. [Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου 161] Thessalonike 1975

- Tsitouridou A., Zidno slikarstvo Svetog Pantelejmona u Solunu (Les fresques de l'église Saint Pantéléimon à Salonique), Zograf 6 (Beograd 1975) 14-20
- Tsitouridou A., Die Grabkonzeption des ikonographischen Programms der Kirche Panagia Chalkeon in Thessalonike, JÖB 32/5 (1982) 435-441
- Tsituridu A., La peinture monumentale à Salonique pendant la première moitié du XIVe siècle. Recueil des rapports du IVe colloque serbo-grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 9-19
- Tsituridu A., Ο ζωγραφικός διάκοσμος του Αγίου Νικολάου Ορφανού στη Θεσσαλονίκη. Συμβολή στη μελέτη της Παλαιολόγειας ζωγραφικής κατά τον πρώιμο 14^ο αιώνα, [Βυζαντινά Μνημεία 6], Thessalonike 1986
- Tsiime-Mauropulu Chrysanthé u.a, Η Θεσσαλονίκη και τα μνημεία της. Thessalonike, Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης 1985
- Tsiime Chrysanthé-Theocharidu K-Astreinidu P., Αναστυλώσεις Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Θεσσαλονίκης, 11-13 Δεκεμβρίου 1985. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων-Οργανωτική επιτροπή του εορτασμού 2300 χρόνων της Θεσσαλονίκης, Thessalonike 1986
- Tsogas Ch. S., Θεσσαλονίκης μητρόπολις. Θρησκ. κ. Ηθική Εγκυκλ. VII (1965) 449-461
- Tsolakes E. Th./Kuphopulu B., Ιωάννου Καμινιάτου Εισ την άλωσιν Θεσσαλονίκης. Πίνακας λέξεων. [Βυζαντινά κείμενα και Μελέται, 24], Thessalonike 1992
- Turatsoglu J., Loberdu-Tsigarida K., Ρωμαϊκοί και βυζαντινοί «θησαυροί» από το βορειοελλαδικό χώρο στην Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, Αρχαιολ. Δελτ. 31, 1976 (1980) Α', 23-48
- Turta Anastasia, Αμφιπρόσωπη εικόνα στη μονή Βλατάδων, Κληρονομία 9 (1977) 133-153
- Turta Anastasia, Εικόνα με σκηνές στη μονή Βλατάδων, Μακεδονικά 22 (1982) 154-179
- Turta A., Εικόνα δεξιοκρατούσας Παναγίας στη Θεσσαλονίκη Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη. [Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου 46] Τόμος Β' (Athen, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων 1992, 607-617
- Turta A., Εικόνες από το σκευοφυλάκιο της Ιεράς Μονής Βλατάδων, Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ.Χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 173-186
- Turta A., Εικόνες της Ιεράς Μονής Βλατάδων. Η συμβολή τους στην έρευνα των καλλιτεχνικών εργαστηρίων της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας κατά τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Χριστιανική Θεσσαλονίκη Σταυροπηγιακές και ενοριακές μονές. ΚΗ' Δημήτρια, Ζ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Ιερά Μονή Βλατάδων, 18-20 Οκτωβρίου 1993). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης 17], Thessalonike 1995, 189-234
- Tzanes G., Οι διοικητές του θέματος Θεσσαλονίκης κατά τη βασιλεία του αυτοκράτορα Βασιλείου Β' (976-1025), Βυζαντιακά 16 (1996) 245-263
- Tzaras J., La fin d'Andronic Paléologue, dernier despote de Thessalonique, Rev. ét. sud-est europ. 3 (1965) 419-432
- Tzermias P., The contribution of Byzantine Thessalonike to the modern world, Thetis 4 (1997) 147-153

- Tzortzake-Tzaride S., Στοιχεία δικαίωματος διαθέσεως των πρώιμων τιμαρίων στην περιοχή Θεσσαλονίκης (14^{ος}-15^{ος} αι.), Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της Εποχής των Κομνηνών μέχρι της Αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} αι. μ.Χ.). ΚΕ' Δημήτρια. Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο (Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών-Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 Οκτωβρίου 1990). Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 10], Thessalonike 1992, 159-169
- Vacalopoulos A. E., A history of Thessalonike. Transl. by T. F. Carney. [Εταιρεία Μακεδ. Σπουδών. Ίδρυμα Μελετών Χερσ. Του Αίμου, 63], Thessalonike 1963 (cf. Bakalopoulos)
- Vasiliev A. A., Life of David of Thessalonike, *Traditio* 4 (1946) 115-147.
- Vavylopoulou-Chatitonidou Angeliki, Céramique d'offrande trouvée dans des tombes byzantines tardives de l'Hippodrome de Thessalonique. Recherches sur la céramique byzantine. Actes du colloque organisé par l'École Française d'Athènes et l'Université de Strassbourg II (Centre de Recherches sur l'Europe centrale et Sud-Orientale) (Athènes 8-10 avril 1987). Édité par V. Déroche et J.-M. Spieser [Bull. Corr. Hellén., Suppl. 18], Athen 1989, 209-226
- Velenis G., Some Observations on the Original Form of the Rotunda in Thessalonike, *Balkan Studies* 15 (1974) 298-307
- Velenis G., Οι άγιοι Απόστολοι Θεσσαλονίκης και η σχολή της Κωνσταντινούπολης *JÖB* 32/4 (1982) 457-467
- Velenis G., Nachträgliche Beobachtungen am Oberbau des Galeriusbogens in Thessalonike, *Archäol. Anz.* 1983, 273-275
- Velenis G., Building Techniques and External Decoration During the 14th Century in Macedonia, *Receuil des rapports du IV colloque serbo-grec*, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 95-105 (cf. Belenis)
- Velmans Tania, Les fresques de Saint-Nicolas Orphanos à Salonique et les rapports entre la peinture d'icônes et la décoration monumentale au 14e siècle, *Cah. archéol.* 16 (1966) 145-176
- Vickers M., The date of the walls of Thessalonica, *Annual Archaeolog. Mus. Istanbul* 15/16 (1969) 313-318
- Vickers M., The Late Roman Walls of Thessalonica. *Roman Frontier Studies* 1969. Eighth Intern. Congr. of Limesforschung. Ed. by E. Birley, B. Dobson, M. Jarret (Cardiff, Univ. of Wales Press 1974) 249-255
- Vickers M., The Byzantine Sea Walls of Thessalonike, *Balkan Studies* 11 (1970) 261-280
- Vickers M., The Date of the Mosaics of the Rotunda at Thessalonike. *Pap. Brit. School Rome* 38 (1970) 183-187
- Vickers M., The Stadium at Thessalonike, *Byz* 41 (1971) 339-348
- Vickers M., A Note on the Byzantine Palace at Thessalonike. *Annual Brit. School Archaeol. Athens* 66 (1971) 369-371
- Vickers M., The Hippodrome at Thessalonike. *Journ. Roman Stud.* 62 (1972) 25-32
- Vickers M., Further Observations on the Chronology of the Walls of Thessalonike, *Μακεδονικά* 12 (1972) 228-233
- Vickers M., Hellenistic Thessalonike, *Journ. Hell. Stud.* 92 (1972) 156-170

- Vickers M., Observations on the Octagon at Thessalonike, *Journ. Rom. Stud.* 63 (1973) 111-120
- Vickers M., Fifth-Century Brickstamps from Thessalonike, *Ann. Brit. School at Athens* 68 (1973) 285-294
- Vickers M., Sirmium or Thessalonike? A critical examination of the St. Demetrius legend, *B. Z.* 67 (1974) 337-350
- Vickers M., Cyriac of Ancona at Thessalonike, *Byzantine and Modern Greek Studies* 2 (1976) 75-82
- Vocotopoulos P., Church Architecture in Thessalonike in the 14th Century. Remarks on the Typology, *Receuil des rapports du IV colloque serbo-grec*, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 107-116
- Volk O., Thessalonike. 1. Geschichte. 2. Archäologie. 3. Kirchliche Hierarchie. *Lex. Theol. u. Kirche* 2X (1965) 108-111
- Vranoussi Era L., A propos des opérations des Normands dans la Mer Égée et à Chypre après la prise de Thessalonique (1185-1186), *Βυζαντινά* 8 (1976) 203-211
- Vryonis S., The Evolution of Slavic Society and the Slavic Invasions in Greece. The first Major Slavic Attack in Thessalonike, A.D. 597, *Hesperia* 50 (1981) 38-390
- Wakalopoulos A. W., Thessalonike 2300 Jahre, Thessalonike 1985 (cf. Bakalopoulos)
- Walter J., St. Demetrius. The Myroblytos of Thessalonika. *East. Churches Rev.* 1973, 2. 157-178
- Warland R., Der Ambo aus Thessalonike. Bildprogramm-Rekonstruktion-Datierung, *Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts* 109 (1994) 371-385
- Wasilewski T., Les origines slaves des frères de Thessalonique, Constantin et Méthode, 17th Int. Byz. Congress, Abstracts of Short Papers, Washington, D.C., August 3-8, *Dumbarton Oaks/Georgetown University. Baltimore, US Nat. Committee for Byz. Studies* [1986] 382-383
- Wellas M. B., Das westliche Kaiserreich und das lateinische Königreich Thessalonike/ Η δυτική Αυτοκρατορία και το λατινικό Βασίλειο της Θεσσαλονίκης. [Historical Monographs/ Ιστορικές Μονογραφίες 2], Athen 1987
- Wirth P., Gehört die Ethopoiie Ποίους αν είπε λόγους κτλ. zum Briefcorpus des Erzbischofs Eustathios von Thessalonike? *Classica et Mediaevalia* 21 (1960) 215-217
- Wirth P., Michael von Thessalonike? *BZ* 55 (1962) 266-268
- Wirth P., Studien zum Briefcorpus des Erzbischofs Eustathios von Thessalonike, *BZ* 56 (1963) 8-15
- Wirth P., Eustathiana. Gesammelte Aufsätze zu Leben und Werk des Metropoliten Eustathios von Thessalonike. Amsterdam 1980
- Wisskirchen R., Zum Apsismosaik der Kirche Hosios David/Thessalonike, *Stimuli. Exegeses und Ihre Hermeneutik in Antike und Christentum. Festschrift fuer Ernst Dassmann*, hrsg. Schoellgen G./Scholten C. [Jahrbuch f. Antike und Christentum, Ergaenzungsband 23], Muenster 1996, 582-594
- Xyngopoulos A., Ανάγλυφον του οσίου Δαβίδ του εν Θεσσαλονίκη, *Μακεδονικά* 2 (1941-1952) 143-166

- Xyngorulos A., Η Βασιλική του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. [Δημοσιεύματα της Εταιρείας των Φίλων της Βυζαντινής Μακεδονίας, 1.] Thessalonike 1946
- Xyngorulos A., Une icône byzantine à Thessalonique, Cahiers Arch. 3 (1948) 114-128. Xyngorulos A., Η βασιλική του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Thessalonike 1946.
- Xyngorulos A., Βημόθυρον κρητικής τέχνης εις την Θεσσαλονίκην, Μακεδονικά 3 (1953-1955) 116-125
- Xyngorulos A., Αι περί του ναού της Αχειροποιήτου Θεσσαλονίκης ειδήσεις του Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου, Τόμος Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου επί τη εξακοσιετηρίδι της Εξαβίβλου αυτού, Επιστ. Επετηρίς Πανεπιστ. Θεσσαλ. 6 (1953)
- Xyngorulos A., Η λατρευτική εικόν του ναού της Αχειροποιήτου Θεσσαλονίκης, Ελληνικά 13 (1954) 256-262
- Xyngorulos A., Η Καταφυγή, Ελληνικά 13 (1954) 331-336
- Xyngorulos A., Το μονύδριον του Σωτήρος το κατά τον μάκρωνα της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης. Μακεδονικά 3 (1955) 377-378
- Xyngorulos A., Thessalonique et la peinture macédonienne. [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 7], Athen 1955
- Xyngorulos A., Αι απολεσθείσαι τοιχογραφίαι της Παναγίας των Χαλκέων Θεσσαλονίκης, Μακεδονικά 4 (1956) 1-19
- Xyngorulos A., Αι τοιχογραφίαι των Αγίων Τεσσαράκοντα εις την Αχειροποιήτον της Θεσσαλονίκης, Αρχαιολ. Εφημ. 1957 (1961) 6-30
- Xyngorulos A., Άγιος Δημήτριος ο Μέγας Δούξ ο Απόκαυκος [Τιμητικός Τόμος Σ. Β. Κουγέα], Ελληνικά 16 (1957) 122-140
- Xyngorulos A., Les fresques de l'église de Saint-Nicolas Orphanos à Thessalonique. Corsi di cult. sull'arte rav. e biz., (Ravenna 8.-21.3.1964), 431-438
- Xyngorulos A., The Mosaics of the Church of Saint Demetrius in Thessalonike. [Soc. Macedon. Stud. Inst. Balkan Stud., 111] Thessalonike 1969
- Xyngorulos A., Les fresques de l'église des Saints-Apôtres à Thessalonique. Art et société à Byzance sous les Paléologues, Venise 1971, 81-89
- Xyngorulos A., Αι τοιχογραφίαι του Ακαθίστου εις την Παναγίαν των Χαλκέων Θεσσαλονίκης, Δελτ. χριστ. αρχαιολ. Εταιρ. 7 (1973-74) 61-75
- Xyngoroulos A., Η τοιχογραφία του μαρτυρίου του Αγίου Δημητρίου εις τους Αγίους Αποστόλους Θεσσαλονίκης, Δελτίον της χριστ. αρχαιολ. εταιρ. 8 (1975/76) 1-16
- Xyngoroulos A., Η παλαιοχριστιανική τοιχογραφία της ρωμαϊκής αγοράς Θεσσαλονίκης, Βυζαντινά 9 (1977) 409-417
- Xyngorulos A., Η τοιχογραφία της Αναλήψεως εν τη αψίδι του αγ. Γεωργίου της Θεσσαλονίκης. Αρχαιολ. Εφημ. 1938, 32-53
- Xyngorulos A., Η τοιχογραφία της Παναγίας Λιεβίσκας και η σαρκοφάγος του Αγ. Δημητρίου, Δελτίον Χριστ. Αρχαιολ. Εταιρ. 4. 9 (1977-1979) 181-184
- Zachariä E., Reise in den Orient in den Jahren 1837 und 1838. Frankfurt/M., Löwenklau G.e V. 1985

- Zachopoulos Ch., Η πολεμική ισχύς των «Σκλαβίνων» στην «5^η πολιορκία» της Θεσσαλονίκης και οι σχέσεις τους με το βυζαντινό κράτος την ίδια περίοδο. IB΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Μάιος 1991, Πρακτικά, Thessalonike 1992, 61-106
- Zakythenos D., Θεσσαλονίκη, Αι Βυζαντιναί Αθήναι του Βορρά, Νέα Εστία 118 (1985) τεύχ. 1403, 511-514
- Zalenskaja V. N., Gruppa svincovych ampul-evlogij iz Fessalonuki (Vgl. BZ 74 [1981] 278)-Übers. von Papulides K. K., Ομάδα μολύβδινων ευλογιών από τη Θεσσαλονίκη. Βαλκανική Βιβλιογραφία VII-1978 (1982; εκδ. 1983) 193-205
- Zeses Th., Περί του ναού της αγίας Ανυσίας, Γρηγόριος Παλαμάς 66 (1983) 242-245
- Zeses Th., Τα μοναστήρια της Θεσσαλονίκης σε ερευνητικό πρόγραμμα του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών. Χριστιανική Θεσσαλονίκη: Σταυροπηγιακές και Ενοριακές Μονές, ΚΗ΄ Δημήτρια: Ζ΄ Επιστημονικό Συνέδριο [Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης, 17], Thessalonike 1995, 57-69
- Ziboginobits M., Επισκέψεις και παραμονές του Αγίου Σάββα στη Θεσσαλονίκη. Actes du XVe Congr. Intern. d'Et. Byz., IV 442-453
- Živojinović M., O boravcima svetog Save u Solunu (On St. Sava's Sojourns in Thessalonica), Istorijski časopis 24 (Beograd 1977) 63-71
- Zographakes G., Το τοπωνύμιο Καλαμαριά, Νέα Εστία 118/1403 (1985) 171-172
- Zographakes G. K., Φωνητική (και συχνά σημασιολογική) αλλοίωση τουρκικών λέξεων στην ισπανοεβραϊκή διάλεκτο (λαδίνο) των Σεφαραδί Εβραίων της Θεσσαλονίκης, Onomata 8 (1983) 32-35
- Zographakes G., Θεσσαλονίκη: ονόματά της και χαρακτηρισμοί ανάμεσα στους αιώνες, Ονόματα 12 (1988) 170-173